

Naročnina listu: --
Celo leto . . . K 10—
Pol leta . . . 5—
Četrť leta . . . 250
Mesečno . . . 1—
Zunaj Avstrije: ----
Celo leto . . . 15—
Posamezne številke
-- 10 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
se računajo po 12 vin.
od 6 redne petivrstice: pri
večkratnih oznanilih velik
popust.

„Straža“ izhaja v pon-
deljek in petek popoldne.
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravništvo: Maribor
Boroška ulica. 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Italijani v Gorici.

Po izpraznjeni goriškega obmostja naši Gorico prepustili Italijanom. — Na Doberdobo vjetih 4100 Lahov. — Napad na Benetke. — Na ruskem bojišču nič posebnega. — Rusi poslali proti Galiciji 150 divizij. — Bitka ob Sommi se nadaljuje. — Bethmann-Hollweg na Dunaju.

Gorica.

Gotovo je mnogo Slovencev, ki še niso videli Gorice, a ni Slovenca, ki bi Gorice ne ljubil. Z veliko skrbjo in z izrednim veseljem smo zasledovali začinja leta napredovanje slovenskega elementa tu v tem solnčnem primorskem mestu. Gorica je bila naša narodna skrb, a tudi naša najlepša narodna nada. Do kake veljave se je povspelo slovenstvo v Gorici, je pač najboljši dokaz ta, da je Gorica pod knezom Hohenlohem dobila okrajnega glavarja, ki je bil rodom Slovenec. Zraven politične važnosti je rastla tudi gospodarska in kulturna važnost Gorice za Slovence. Dočim se večje trgovske hiše v Ljubljani ne morejo povspeti do odločnega in čistega narodnega mišljenja, je slovensko trgovstvo v Gorici vedelo nasproti Lahom markantno dokumentirati svoje narodno prepričanje. In okoli slovenskih mecenov v Gorici so se začeli zbirati mladi nadebudni slovstveniki, kojih proizvodi v naših beletrističnih listih niso samo enodnevnega pomena. Gorica je nam Slovincem postajala vedno dražja, vedno bližja.

Ni torej čudo, ako trdimo, da noben narod ni tako pazno, vestno in vznemirjeno zasledoval bojov za Gorico, kakor slovenski narod. A verjeti nam mora tudi vsakdo, da nobenega naroda ni tako, kakor slovenskega, zaskrbelelo v srce, ko se je izvedelo, da je dne 8. avgusta noga prvega Lutra stopila na tla goriškega mesta. In verjeti nam mora nadalje tudi vsakdo, da si ničesar bolj ne želimo, kakor da bi že kmalu bila Gorica, in četudi porušena, zopet v avstrijskih rokah, da bi zopet avstrijski vojak hodil po goriških ulicah in da bi zopet avstrijske zastave plapolale nad našo goriško zemljo.

Ko danes mislimo na našo Gorico, nam stopajo solze v oči. In nismo sami v globoki boli. Ko je pri-

šla žalostna novica, da so italijanski vojaki dospeli do mesta, smo videli mnogo resnih mož, ki so naenkrat onemeli in se obrnili v stran. Solze so se jim zalesketale v očeh.

Gorica, naša Gorica, postani kmalu zopet naša!

Dne 8. avgusta.

Uradno poročilo z dne 8. avgusta pravi:

Ljuti boji na Goriškem traja jo dalje z nezmanjšano besnostjo. Čete, ki so se borile v obmostju Gorice na zahodnem bregu Soče, so odbile od 6. avgusta popoldne veliko z močno premočjo izvedenih sovražnih napadov. V teh bojih je bilo vjetih 2932 Italijanov, med njimi 72 častnikov.

Da se obvaruje vrta posadka v obmostju, ki so ga Italijani vedno iznova napadali, velikih izgub, smo jo umaknili danes ponoči na vzhodni breg Soče nazaj.

Dne 9. avgusta.

Uradno:

Srditi boji v prostoru okoli Gorice se nadaljujejo. Včeraj popoldne so posamezni sovražni oddelki dosegli mesto.

LISTEK

Iz strelskih jarkov.

Strahopetni mesec.

S soške fronte.

Kadar črna noč zavlađa,
bled, prestrašen v vsem obrazi
mesec na nebo prilazi . . .
Kot golobov belih jafa
polno zvezdic ga obstopi
ter umiva mu ušesa:
„Strahopetec, bes te lopi!
Kaj te strah tako pretresa?
Solnceu plaho se umikaš.
smrti v njega svetlih žarkih?
Glej junake v strelskih jarkih!
V snopih ogenj nanje sika,
a noben se ne umika.“

Mesec pa naprej hiti,
da ga solnce ne vlovi.

Anton Golec,
četo vođa domačega pešpolka.

Smrt.

Z ruskega bojišča.

Prišla je bela gospa med nas,
koščenih lic in kuštravih las.

Šotor smo ji postavili nov,
imela med nami da bo svoj krov.

Sredi širokih bojnih poljan
na lov bo hodila baje vsak dan.

Kaj bo lovila bela gospa,
med nami tega nihče ne zna.

Bela gospa se nam nasmeji,
besede nam čudne govori:

„Zlahtna je moja divjačina,
in padala bode trumoma.“

Puške, topovi zagrome,
že trupla junakov v šotoru leže.

Alojzij Tomšič,
vojak domobranskega polka.

Slovenska zvestoba.

S tirolskega bojišča.

Janez je na straži stal,
sovražnika opazoval.

Prva krogla prileti,
namah nogo mu razdrobi.

„Čvrsto še imam roko,
sovragu smrt nosila bo.“

Druga krogla prileti,
zadeta roka obvisi.

„Zdravo moje bo srce,
tembolj ljubilo, cesar, Te.“

Tretja krogla prileti
in Janez mrtev obleži.

Kdor slovenski je vojak,
do smrti zvest in vsak junak!

Slavko Kosi,
desetnik domačega pešpolka.

Zemlja in luna.

Prof. Fr. Pengov.

Zgodba, ki jo pripovedujem, je nenavadna. Godi se že tisoče in tisoče let in sam ne vem, kdaj je bo konec; vse kaže, da ne prej, dokler ne bo ugasnila zadnja iskrica toplote energije orjaku Heliosu (solnce). Če bi hotel torej biti ti, ki čitaš te vrstice, aktiven junak v tej povesti, bi bil davno prej, preden bi minula povest, mrtev in pokopan.

Godi se v svetovnem prostoru, kjer jadraro lepe zvezde na svojih bleščečih aeroplanih, kjer je tako mrzlo, da ne zaleže najboljša astrahanska kožuhovina več nego poletni jopič. Pozorišče — vseмир — je tako neznansko veliko, da njegovih razmer ne more nihče dopovedati z besedo, pa če bi jih tudi že kdo mogel, bi koristilo le malo, vsaj bi ga drugi itak ne umeli. — Zunaj v osvetju se je sukala zemlja okrog solnea, kot je bila vajena že izza dobe egipčevskih faraonov in že izza tisočletij pred njimi. Vrtela se je neutrudljivo dan na dan, leto za letom in marsikomu drugemu bi se bilo že davno zmešalo v

O hmelju.

Iz Braslovč se nam o stanju hmelja poroča: Leta 1914 in 1915 so cene hmelja zaradi vojne tako nizko padle, da se sploh več ne izplača hmelja pridelovati. Savinjska dolina je torej, ker se je ljudstvo le na hmelj vrglo, od vojne najbolj prizadeta. Ker je žito sedaj tako dragoceno in hmelj tako brez-pomemben, so tudi Savinječani se pravočasno po tem ravnali in v zadnjih dveh letih približno 50% hmelja izruvali in posejali njive z žitom. Pomanjkanje delavnih moči, pomanjkanje veselja do hmelja in tudi vreme je letos na hmelj zelo neugodno vplivalo — imeli bomo slabo srednjo letino. Ker so v Nemčiji, na Češkem in sploh povsod, kjer se hmelj prideluje, ravno tako ravnali, se ga je od 40 do 50% popipalo. Stari hmelj je ves pokupljen, ker so ga trgovske hiše takorekoč za slepo ceno dobile, samo da so denar v blago spremenile, in ti ljudje ga bodo gotovo hoteli z lepim dobičkom prodati. Ker je novi hmelj na vendar boljši kot stari in ker bo po vsem svetu srednja, nikjer dobra hmeljeva letina, smemo z ozirom na zmanjšana hmeljišča pričakovati, da se bo lepo obran in lepo posušen hmelj tudi primerno plačeval. Piva se vari zdaj približno 45% one mmožine, ki se je varila pred vojsko. — Florijan Rak.

Kako je z letino v Posavju

Iz Brežic se nam piše: Kar čitamo poročil iz raznih krajev glede vinogradov, to velja tudi o brežiškem okraju. Do nedavneja se je obetala lepa trgateg. Trte so bogato obložene z grozdem, katero se je najlepše razvijalo, vsaj smo že pred tednom videli popolnoma črno grozdje. Pa, kakor drugod, nastopile so tudi tu razne bolezni: peronospora, črni palež posebno pa oidij. Kar čez noč se je poznala velika izprememba. Posebno, kjer je peščena zemlja in kjer so vzadnjem času kopali, je zadnja bolezen tako nastopila, da si vinogradniki ne delajo veliko upanja. Povsod se pač sliši le ena tožba: pomanjkanje galice in žvepla. Mnogim ni bilo mogoče škropiti v tretjič, ker naročena galica ni došla, žveplal je pa le malokdo. Po nekod je prišla v goste še toča, tam je pa celo žalostno. Radi pomanjkanje galice se še to ni moglo ohraniti, kar je toča pustila.

In ravno letos bi bilo treba, da bi se iz vinogradov kaj več dobilo, ker se nam je pridružila druga neprijateljica — suša vsled katere bodo poljski pridelki bolj pičli. Krompir, fižol, keruza, vsega tega bo veliko manj, kot navadno, in da ni v noči od 4. do 5. avgusta deževalo, tudi pese in drugih pridelkov ne bi bilo. Otave bo pa komaj kaj za koso.

Druga leta se izvaža iz našega okraja tudi veliko sadja. Letos pa tudi tega ne bo. Jabolka je malo, sliv tudi malo, hrušek še manj, breskev nič. Le orehi so dobro obrodili. V srednjih legah jih je pokončal spomladni mraz, v višjih in nižjih legah (kjer je mrazu branila megla) so tako polni kakor malokdaj.

glavi, zemlji se ni poznala velika ta vrtoglavost — nekaj malega pač.

Kmalu po svojem telesnem rojstvu (duševnoplina se je vršilo mnogo poprej!) leta X pred ustanovitvijo starega Rima je namreč začutila, kako se ji širi zlati ekvatorijalni pas pri burnem plesu „kola.“ Dočim je opazala na svojem temenu in pod petami (oba tečaja, kjer je $c = 0$) skrivnost in svečanost mir, pa je jako naraščala sredobežna sila v njenih udih očitno proti sredini telesa, kjer je dosegla svoj višek. Najraje bi bila odtrgala skelečni pas od bokov in ga treščila neznanu kam v ledeni vsemir, a druga postava njenega organizma, mnogo silnejša od prve, je to zabranjevala. Bil je to zakon težnosti, privlačnosti ali gravitacije, proti kateremu je centrifugalna sila le uboga reva, 289krat slabjša od svoje tekmovalke (gravitacije). Četudi morajo pod vlado težnosti ostati vsa telesa na zemlji lepo v miru, vendar pa je dejstvo, da izpodkopava sredobežnost brez prestanka absolutno monarhijo gravitacije, tako da se čuti njeno rovarjenje po celem svetu na vsakem najmanjšem telesu; zakaj vsako telo je na tečajih nekoliko težje nego na ravniku.

Dočim so smatrali stari zemljo za popolno kroglo, je razkrinkal Newton leta 1666 našo rediteljico za sferoid, t. j. na tečajih sploščeno kroglo, o čem se poleg šolskega poizkusa z vrtečimi obroči lahko prepričamo tudi s sledečim umovanjem:

Misli si dva vodena stebra kot občujoči posodi: prvi od severnega tečaja proti sredini zemlje in drugi enak stebel na njem pravokotno od središča zemlje proti ravniku. Ker zmanjšuje sredobežnost težo zadnjega stebra, zato je težja prvega večja. Ako hočeš, da si bosta oba stebra ravnotežna, moraš podaljšati ekvatorijalni vodeni stebel. Newton je našel, da mora biti dolžina polarnega stebra proti dolžini

Splošno torej sedaj ne moremo gojiti najbolj-sih nad. Bog nam daj vsaj zdaj ugodnega vremena, da se trtne bolezni še bolj ne razširijo, in reši vsaj nekaj. Zato ni zastoj v litanijah prošnje: »Da sad zemlje daš in ohraniš — prosimo Te, usliši nas!«

Srbija in Italija.

V švicarski „Gazette de Lausanne“ je izšel zanimiv članek „La question italo-slave“, ki dobro pojasnjuje italijansko-srbski spor za jadransko posest, in obenem dokazuje, kolika važnost se pripisuje v inozemstvu jadranskemu vprašanju. Članek pravi: Italijanska nota z dne 8. aprila 1915, ki je zahtevala od Avstrije poleg drugega še nekatere dalmatinske otoke, je razburila tudi srbsko vlado. Pretencije Italije, da se ustali na dalmatinski strani Jadranskega morja, so vznemirile zlasti „Jugoslovanski odbor“ v Londonu, ki se je od izbruha vojne sem proglasal za branitelja jugoslovanskih interesov. Protestom so se kmalu pridružili tudi mnogobrojni publicisti na francoskem in angleškem, ki so se bavili z jugoslovanskimi zahtevami. Italijanske ambicije na slovanskem jugu so se jim zdele opasne in so manjšale veselje nad intervencijo italijanske armade.

Cela zadeva pa je kmalu zastala. Avstrijske in nemške zmage na severu in proti Srbiji ter neomajnost avstrijske fronte proti Italiji so potisnile srbsko-italijanski spor v ozadje in tudi pozneje ni prišlo do nobene zadovoljive razrešitve. Londonski „Jugoslovanski odbor“ je v posebnem memorandu dne 15. maja 1915 odklonil italijanske ambicije ter izjavil: Naš narod hoče za vsako ceno očuvati svoje obale in ž njimi cvet svojega morja. Ne moremo verjeti, da bi Evropa (z aprobacijo italijanskih zahtev) hotela izzvati nove mržnje, ki bi nujno povzročile nove prepire. Francoski publicist Pierre de Lanux pa je posvetil jadranskemu vprašanju posebno poglavje svoje knjige „La Jugoslavie“ (Pariz 1916), kjer pravi: Dokler nas dejstva ne prepričajo, ne bomo priznali, da obstoja v Italiji, državi „svetlobe, svobode in spoštovanja narodnega prava“, večina, ki zahteva slovanske pokrajine, katerih prebivalstvo je narodno zavedno. Italijanski jezik se ustavlja pri predmetstvih Trsta, ki je danes po večini slovenski, v Dalmaciji je le še gost, saj živi tam med 610.000 Srbo-Hrvati in 18.000 Italijanov.

Navzlic protestom Jugoslovancev in njihovih francoskih in angleških prijateljev pa ostaja večina Italijanov pri svojih zahtevah, ki jih utemeljujejo z raznimi argumenti. Ti argumenti so zbrani v posebnem manifestu lige „Pro Dalmazia italiana“, ki ga je izdal italijanski publicist Dušan (hrvatski renegat iz Splita. — Op. ur.). Najjačji izmed teh argumentov so historični (!), tudi se navaja, da je plemstvo in meščanstvo v Dalmaciji povsem italijansko (!), slovanski element da je siromašen in neizobražen. Dalmacija je dala Rimu štiri cesarje, od katerih je Dioklecijan ustanovil Split, v 19. veku je Dalmacija rodila dva italijanska pesnika, Uga Foscola in Tomasea. Dušanov manifest zaključuje, da narodno dostojanstvo Italijanov ne dovoljuje skleniti mir, ki bi dal Reko in Dalmacijo kakim drugim državi. Ta manifest odgovarja mišljenju znatnega dela italijanske javnosti, vendar pa ne vse. Italijanski publicist M. Prezzolini je napisal o Dalmaciji študijo, v kateri izrecno pravi: Okupacija Dalmacije bi bila čin impe-

ektivatorijalnega kakor 229 proti 230, ali z drugimi besedami: Polmer zemeljskega ravnika mora biti za 17 milj daljši od medtečajnega. Toda naša zemlja se je že davno privadila tej zakoniti abnormalnosti, česa se človek pač ne privadi, če se vrti celo dolgo leto okoli solnece! Njena življenjska naloga ji je prešla popolnoma v meso in kri, postala ji je druga narava in kakor hitro je končala svoj letni obhod, takoj je pričela z drugim.

A pridni plesalki to ni bilo dovolj; ves ta čas se je vrtela tudi okrog same sebe, to je bil tudi glavni vzrok gori opisane bolezni, „megalomania aequatorialis“ zvane — okoli idealne osi, namazane pred vekom za vse veke, sukala se tako lahkotno, kot brhka mlada mačica, ki lovi konec svojega repka. A za to burko je potrebovala samo 24 ur; uganjala pa jo je edinole iz blagega namena, da bi obsijala solnce vse dele njene telesnosti s pravično enakomernostjo. Zakaj lastna, kakor tuja (zlasti mesečeva) izkušnja jo je učila, kako žalostne so posledice naspornega ravnanja. Na strani namreč, ki je bila obrnjena od solnece proč, je vladala vselej črna, demonska tema in noč. Da je kazala zemlja solncu vedno le Evrazijo in Afriko, bi bili obsojeni ubogi Amerikanci k večnemu spanju.

Zemlja ni imela torej ravno premalo posla — saj je morala poleg drugega vpoštevati tudi primerne etikete napram sedmerim svojim bratom in sestram (planetom-premičnicam) ter paziti na svojo edinost, hčerko Luno, nazvano drugod tudi Selene.

Kakor Eva iz Adama, tako je izšla naša mati zemlja iz solnece, od katerega prejema tudi plodnostne sile, da more rodevati organizme. Meseci pa so otroci planetov, naša Luna seveda mrtev otrok; saj drugače tudi biti ne more, ko ji mati, ki je sama odpadla od svetlobe, ne more dati ne luči ne moči, po-

rijalizma, ne pa posledica narodne vojne. Imperijalističnim težnjam bi se mi energično uprli. Ako bi se enkrat hotelo pritisniti slovansko manjšino ali večino v Dalmaciji ali kje drugje ob zid, potem bi pač mi, kulturno visoko stoječi Italijani, baš ker smo Italijani morali tej manjšini, ozir. večini, priti na pomoč. Tako si Italijani sami niso na jasnem, ali je spodobno ali ne, da zahtevajo ozemlja, ki jih prav nič ne brigajo.

Gospodarski boji.

Po raznih poročilih dela pariška gospodarska konferenca že v domači hiši entente marsikatero preglavico, preden so se ukrepi te konference začeli efektivno izvrševati. Niti v angleških kolonijah si niso mnenja v tem oziru edina. Dokaz temu so že sedaj pojavljajoča se nasprotstva v kapskem parlamentu, kjer odklanjajo takozvano trgovinsko vojno. Isto velja tudi za angleško Indijo. Predsednik bengalske trgovinske zbornice, P. H. Steward, je izjavil v imenu indijskih trgovskih zbornic, da se ne more priporočati politika, ki bi trgovino z Nemčijo zadrževala ali po nepotrebnem onemogočala potem, ko je v letu pred vojno bilo z Nemčijo 36 milijonov funtov šterlingov prometa, to je toliko kot 9.3 od sto skupnega industrijskega uvoza. Kar bi se zdelo idealno, tako je nadaljeval, bi bilo le to, da bi se nemška trgovina z Indijo vršila potom Angležev ter da bi se uvoz in izvoz blaga vršil po angleških ladjah. Ukrepov pa, ki mimogrede trgovino omejujejo, se ni bati.

Skoro isto je pred kratkim povedal v Londonu pri nekem predavanju o trgovinskem položaju v Avstraliji trgovinski izvedenec G. T. Milne. Povdarjal je potrebnost večje izrabe avstralske carinske ugodnosti na angleške proveniencije, kar se tiče konkurenčnih razmer, bi bilo treba carinsko tarifo tako urediti, da bi bilo tekmovanje z Nemčijo popolnoma izključeno. Toda glavni konkurent za Anglijo v Avstraliji ni Nemčija, temveč Amerika in od tam prefi resna nevarnost. Med vojno so si znale Zedinjene države in deloma tudi Japonska pridobiti na avstralskem trgu tako pozicijo, da jo bo po končani vojni le s težavo izpodrinili.

Izredno zanimiv glas pa se je čul, kot posnema „Deutsche Warschauer Zeitung“ po „Djenu“ iz Rusije, kateri razpravlja o sklepih pariške gospodarske konference. Doslovno se tam pripoveduje, da pomenjajo ukrepi pariške konference začetek nove carinske vojne v Evropi, kakor tudi predpogoj k novim krvavim konfliktom. Ako bi ta konferenca za tako ceno dala vsaj podlago novi organizaciji svetovne trgovine ali medsebojni zvezi med posameznimi narodnimi gospodarstvi, konformno tendencam modernega gospodarskega in socialnega razvika, ali da bi ustanovila nove kolosalne narodno-gospodarske komplekse — potem bi bila vredna vpoštovanja. Toda konferenca je napravila ravno vse nasprotno, in kar je proklamirala, je ponovitev istih poskusov, ki so nam še iz prejšnjih carinskih bojev znani. Temeljna določila konference, kolikor so znana iz izvajanj francoskega ministra Clementela in ruskega delegata Pokrovskega, zasledujejo cilj popolne osvoboditve vseh zaveznih držav iz gospodarske odvisnosti Nemčije, torej Anglije, Francoske, Rusije, Belgije, Italije, Srbije, Črnogore, Portugalske in Japonske. V uvodu h konferenčnim določilom je rečeno, da se se uporabiti ti ukrepi kot obrambno sredstvo proti

trebnih za življenje. Mati zemlja je bila svoje dni sama krasno solnce, polno lastnega ognja, sijajni njen diadem ni potreboval tujih žarnic za svoj lesk; a danes so ji otrpili udje, hladno je postalo njeno lice, in mračno njeno čelo, kot bi hotela simbolizirati padec „Kneza tega sveta“, odpad Luciferjev od večnega Solneca.

Hčerka Luna je sicer majhna v primeri z materjo: njen polmer znaša le 3480 km, t. j. dve sedminki materinega radija, njena masa je celo 80krat manjša od roditeljine. A obliče njeno ni nič bolj mladostno, da, še mnogo bolj starikave so njene poteze od materinih. Zakaj četudi mlajša po letih, je vendar živela Luna mnogo hitreje in burneje svoja leta in že davno so preminule zanjo one geološke dobe, v katerih se nahaja mati Terra še dandanes. Al ker je Luna tako majhna, zato se je ohladila in skrepnela mnogo hitreje od zemlje.

Sicer bi bila Luna, ko bi šlo prav za res, lahko skrbela sama za-se. Saj posebnega dela itak ni imela. Glavno je bilo pač, da se je sukala sama naokrog sebe in še okoli zemlje ter tako posnemala to svojo mater z edino razliko, da je potrebovala nadložna Terra za svojo pot okoli solnece 365 dni, Luna pa za svojo okoli zemlje le 27 in eno tretinko dneva. Da se pa ta razlika nekoliko izravna, se je trudila zemlja, da se zasukne na lastni peči (osi) že v 24 urah, dočim potrebuje starinska hči celih 27 in eno tretinko dni, da se obrne enkrat okoli. Kot mnogo mlajša hčerka seveda Luna ni imela ravno mnogo govoriti in povedati. Mati je govorila ž njo večinoma resno kot modra pedagoginja, posebno ker jo je poredni otrok večkrat tudi dražil in ji nagajal.

Seveda, če sta dve ženski dolgo časa in tako blizu skupaj, kot sta bili naši dve znanki, samo le 385.000 km narazen — dočim je oddaljena zemlja od

centralnim vlastim. Potemtakem se resolucije konference ne motivirajo s skupnostjo gospodarskih interesov zaveznikov, temveč s potrebo splošnega gospodarskega boja proti gospodarski nadvladi Nemčije. Vsekakor začenjajo naši protekcionisti z izjavi nezadovoljstva, ker določila pariške konference Rusijo v carinski politiki le vežejo. Ni dvoma, da bodo medsebojne garancije zaveznikov za izvoz, s čimer bi se odškodovala za izgubo trga v centralnih državah, ovirale avtonomno carinsko politiko Rusije. Medtem ko si Rusija, Angleška in Francoska medsebojno jamčijo za izvoz onega blaga, katero so poprej izvažale v Nemčijo in Avstro-Ogrsko, je pač nemogoče, sploh govoriti o kakem avtonomnem carinskem tarifu, kakor tudi o boju proti kakršnikoli tujezemski nadvladi s pomočjo primernega carinskega tarifa.

Tako se torej začenjajo že sedaj medsebojno lasati. Seveda nerodno je, ako delajo račune brez krmarjev, pa tudi malo smešno je to. Porazi jih niso še spametovali. V neki onemogli jezi delajo razne skiepe, ki pa obrode vedno nasprotno sadove, kakor jih pričakujejo. V centralnih državah nastaja le še večji odpor in le ta je tista mogočna potencia, ki bo prekrizala take račune. O tem smo si pa lahko tem sigurnejši, ker nam ravno lega naših ozemelj daje vse prednosti. Ni čudja, če se že danes glase iz Rusije glasovi nezadovoljstva. Nočejo sicer naravnost priznati, kje jih čevlji tišči, pa saj tega tudi ni potreba, ker to spozna lahko vsaki. Vzemimo si zemljevid, pregledajmo meje in bomo vedeli vse.

Italijansko bojišče.

Italijani so zasedli Gorico. Žal, moramo danes po nekako 15 mesecih vojske z Lahi zapisati to trpko resnico. Šest velikih bitk se je v presledkih odigralo ob Soči, predno se je Italijanu posrečilo doseči zaželjeni cilj. Več stotisoč laških vojakov je padlo ob Soči, cena za porušeno Gorico je izredno velika. Gorica je sicer padla, a s tem še usoda naše ostale soške fronte ni zapečatenjena. Radi italijanskega sunka pri Gorici proti vzhodu je sicer nastala potreba, da se je naša fronta na Dobrovljahu temu primerno izravnala, sicer so pa naše doberdobske postojanke slejkoprej trdno v naših rokah. Severno od Gorice se sovražnik zelo trudi, da bi tudi pri Plaveh prodrli čez Sočo. Naši so vse italijanske napade odbili. Na ostali italijanski fronti nič posebnega.

Šesta bitka pri Gorici.

Dne 4. avgusta se je pri Gorici in ob celi soški fronti pričela šesta bitka, v kateri se gre za usodo Gorice. Lahi so pritiskali z veliko silo in so se hoteli na vsak način brez ozira na žrtve polastiti naše solne Gorice. Laška artilerija, ki je noč in dan sipala ogenj na mesto in okolico, je dne 5. avgusta porušila bolnišnico usmiljenih bratov. Dne 7. avgusta je naše poveljstvo, da se obvaruje vrta posadka na goriškem območju velikih izgub, odredilo, da posadka izprazni zahodni breg Soče pri Gorici in se premesti na vzhodni breg. To se je zgodilo pono-

solnce že 149% milijonov km, od svojih bratov Jupitra pa celo 780 milijonov km, Saturna 1400 milijonov km, Urana 2869 milijonov km — druge zvezde, zlasti stalnice, pa so tako daleč, da je komaj mogoče govoriti z njimi, potem ni nič čudnega, če pride kdaj tu med njimi kaj malega navskriž.

Redno vsak mesec enkrat je bila polna Luna, ali Ščip. Kako prisrčno se je vselej takrat hehetala naša naivna znanka, skoro bolj nego se je spodobilo sicer skromni njeni naravi. Materi seveda to ni bilo povšeči in kregala je domišljavega otroka, češ, glejte, kako prešerno se napihuje s pavovim perjem — solnčno svetlobo — uboga trabantinja (spremljevalka)! Gotovo si domišlja, da je kaka stalnica 1. ali 2. Secchijevega razreda!

Luna pa se je kljub opominu režala le naprej, dokler ji je žarel polni obraz. A ni dolgo trajalo — vsako noč je kazala spokornejšee lice, si ga zakrivala bolj in bolj, kakor sv. Šolastika, ko je prosila dežja in nevihte, in čez 7 dni in 9 ur se ji je svetila le še leva polovica obraza. Ljudje na zemlji so kazali na zadnji krajec. Pa obraz naše Kortonce se je še vedno daljšal v solzah, dokler ni čez novih 7 dni in 9 ur popolnoma izgubil za nevidnim pajčolanom: bil je mlaj. A ni mogla strpeti dolgo porednica v skriti samoti; kmalu je jela kukati iz samije s svojim srpastim obrazkom, ga pokazala v nekaterih dnevih celo polovico (prvi krajec), dokler se ni zopet zahehetalo njeno polno lice v žarni rdečici naproti materi, kot je bila storila pred 29 dnevi 12 urami 44 minutami 2.9 sekundami. Luna je namreč ravno odigrala čeno vlogo sinodskega meseca. Pri tem je pa vršila še tudi hvaležno nalogo, da je delila čas na tedne in mesece: tako je ravnala z največjo natančnostjo že tisočletja.

„Ali mi moreš slediti?“ je vprašala nenačoma mati zemlja.

či od 7. na 8. avgusta. Razdalja med našo črto in mestom je znašala sedaj samo še 800—1000 metrov. Dne 9. avgusta je prineslo uradno poročilo našega generalnega štaba vest, da so dne 8. avgusta popoldne prvi sovražni oddelki dosegli mesto. Ali so Italijani prodrli že tudi v mesto, še sedaj, ko to pišemo, ni znano.

Več kot eno leto že traja borba za Gorico. — Prva bitka za Gorico, ali prva italijanska ofenziva ob Soči, se je pričela dne 7. junija 1915. Italijani so irdno računali, da bodo prodrli čez Sočo v Gorico že po prvih sunkih. A že po pardednih napadih so si razbili glave ob trdnih zidovih naših slovenskih in hrvaških junakov. Sovražnik je v prvi soški ofenzivi napadel s štirimi armadnimi zbori.

Druga italijanska ofenziva se je pričela dne 30. junija 1915, ki je bila menda najbolj krvava. Na italijanski strani je napadalo 7 armadnih zborov. Bitka je trajala od 30. junija do 6. julija, ko so Italijani sprevideali, da so vse njih žrtve zaman in ne morejo dobiti Gorice v svoje roke. Nad 100.000 Lahov je bilo v tej bitki mrtvih, ranjenih in vjetih.

Tretja soška bitka se je pričela dne 18. julija, ki se je končala že dne 22. julija zopet s popolnim porazom Italijanov, ki so tokrat poslali v boj nad 300.000 mož.

Četrta bitka za Gorico, v kateri je Cadorna uporabljal 500.000 mož, se je pričela dne 9. novembra. Italijani so zopet bili na celi črti krvavo zavrnjeni.

Petokrat so Italijani pričeli z ofenzivo dne 14. marca 1916, a zopet niso nič opravili. Naši so v tej bitki odvzeli Italijanom severni del tolminskega območja.

Šesta bitka, v kateri se je Lahom posrečilo priti do Gorice, se je pričela v petek, dne 4. avgusta.

Upamo, da bo naša slavna armada Italijane zopet zatrdila nazaj čez Sočo. Gorica, čeravno skoro le razvaline, mora zopet biti naša. V vojaškem oziru mesto sicer nima nobenega pomena, a v moralnem oziru bi bila posest Gorice za Italijane — velika pridobitev.

Porušena Gorica.

Italijani so zadnje dni metali samo zažigalne granate v Gorico. Predmestje sv. Roka je vse požgano, mnogo mrličev; tu sem so Lahi posebno ostro streljali na cesto, ki vodi v St. Peter in vipavsko okolico. Korn je porušen. Via Vetturini (kjer je stal Gregorčičev Dom, Šolski Dom, malo semenišče), ulica sv. Antona cerkev sv. Antona Novega), Via Formica vse uničeno od laške besnosti. Vojašnica na Travniku, Stolna cerkev, cerkev sv. Ignacija, hiša nasproti vojašnice (Ušajeva) v razvalinah. Gosposke ulice ni, uničil jo je ogenj. Več sto oseb je v Gorici mrtvih in ranjenih.

Laška besnost je bruhala te dni iz topov tudi na Osek, Šempas, Prvačino, Rihenberg, Dornberg, Nabrežino. V Rožni dolini, Ajševici in na Mirenski cesti so Lahi delovali z zapiralnim ognjem. Pri Podgori so Italijani napravili predore in jih razstrelili. Podgore ni več. Tako se jim je končno posrečilo še tudi priti na Sabotin in Oslavje. Mostove pri Gorici so naši sami razstrelili.

Poleg Gorice je ljudstvo zapustilo tudi Solkan, Kronberg, St. Peter, Gornjo in Dolnjo Vrtojbo, Bilje,

„I seveda morem, saj drugače niti biti ne more“, je odgovorila Luna.

„Pazi mi natančno na uro!“ je še pristavila Terra, „in zapiši si dobro za ušesa: Kadar pridem jaz enkrat okoli solnce, imaš iti ti 13krat okrog mene, da se izkažeš vredno častnega naslova „sideričnega meseca“, ki prehodi pot okoli mene v 27 in eni tretjinki dneva. Posledice vsake najmanjše svoje nerednosti poznaš: ljudem na meni bi se zmešal kalendar. Kar groza me je, če se le zmislim na to!“

„O, toliko časa že dirjam po svetu, da mi je ta naloga postala prava igrača“, je odgovorila Luna. „Sicer pa me opozarja tudi življenje tvojih rastlin in živali, življenje tvojih ljudi in narodov, kako jih obvladujejo določeni časovni krogi, ki se pretvarjajo v vedno večje časovne enote. Tako sem gledala svoje dni pri izraelskem ljudstvu soboto kot sedmi dan, a potem sobotno leto kot vsako 7. leto, potem sv. leto kot 7krat7 ali petdeseto leto. Vprašuješ me, mati, jeli morem za teboj. Jaz pa te vprašam: Ali more ostati majhen čolniček, ki ga vleče velika ladja na vrvi za seboj? In ta čolniček sem jaz. Kakor hrepeni tvoje srce po solncu, tako teži moje po tebi, to je nevidna vrv, ki vleče vsako stvar, tudi duhove, k ničkovim središčem. Dozdevno je moja pot okoli tebe enostavna elipsa: a če se pomisli, da krožim s teboj vred okoli višjega središča — solnce, mora vsakdo iz revideti, da opisujem krivuljo višje vrste. Ali ne dajem s tem tvojim ljudem, o mati, najlepšega zgleda? Četudi namreč krožijo njihove duše neposredno okoli središča nižje vrste (svetnih opravil), naj bi pa vendar s temi središči vred opisovali krivuljo višjega reda okoli najvišjega središča — Boga (z dobrim namenom) ter težili proti gorišču, v katerem biva večno Solnce, z neodoljivo silo gravitacije — ljubezni.“

„Ali pa izpolnjuješ tudi sama to prvo in največjo zapoved?“ jo prekinje mati Terra z neko lahno ironijo.

Renče, Standrež, Volčjo Drago. Vlaki beguncev so šli v Lipnico.

Novi veliki italijanski topovi.

Italijani so ob spodnji Soči postavili več novih velikanskih topov. Ti topovi nesejo, kakor poroča poročevalec lista „Italie“, izredno daleč in so podobni topovom-velikanom, ki se rabijo ob Sommi.

Rusko bojišče.

Del prestolonaslednikove skupine je prodrli iz Karpatov že do mesta Žabije ob Črnem Čeremošu. Pri Delatynu stoji general Kövess v hudem boju. Pred Stanislavom so na črti Otinija—Nižniov (južno od Dnjestra) v teku izredno srditi boji. Tudi med Tarnopolom in Zaloščim so buknili zopet novi srditi boji na dan. Zahodno in severozahodno od Lucka se vrši že več dni krvava borba za ozemlje pred mestom Kovel. Rusi s človeškim materialom popolnoma nič ne štedijo. Kljub temu so tekom enega tedna na tej fronti prodrli samo 3 do 10 km naprej.

Bitke v Galiciji.

V Karpatih je armada prestolonaslednika Karl Franc Jožefa izvojevala lepe vspehe. Pri Jablonici je desno krilo te armade dne 7. avgusta prekorčilo dolino Belega Čeremoša, pri Vorohti (ob Prutu južno od Delatyna) je zasedla višine na vzhodnem bregu Pruta.

Hudi boji se odigravajo zahodno od Horodenke pri krajih Tlumač in Otinija. Vsled silnega ruskega navalala smo dne 7. avgusta pri Tlumaču preložili svojo črto dalje proti zahodu v že pripravljene postojanke. Dne 8. avgusta pa smo svojo fronto tudi pri Otiniji premaknili dalje proti Stanislavu.

Med Tarnopolom in Brodyjem so naši svojo fronto pred rusko silo premaknili za 3 km dalje proti zahodu.

General Kövess v Karpatih.

Francoski list „Temps“ se zelo čudi, da se je generalni polkovnik Kövess, ki je bil dosedaj s svojo armado pred Valono, nenadoma pojavil v jugovzhodni Galiciji. List piše: General Lešický je moral svoje napade na armado generala Bothmerja opustiti, da se je mogel postaviti proti Kövessovi armadi, katera se pomika po dolini reke Prut iz Karpatov proti severu. Kövess je bil nedavno še v Srbiji. Kako je mogel tam proči?

Kovel za vsako ceno.

Iz Kodanja se poroča: Rusi zbirajo pri mestu Kovel izvanredno veliko število vojaštva, topov in municije, ker se pripravljajo na veliko, morda celo odločilno bitko pri mestu Kovel. Rusi so mnenja, da so vsi dosedanjí ruski vspehi v Bukovini in v Galiciji dvomljive vrednosti, če ne pade Kovel v njihovo oblast. Kovel mora pasti za vsako ceno, je geslo ruskih vojaških krogov. Kljub velikanskim žrtvam se še dosedaj Rusom ni posrečilo zavzeti važnejših postojank pri mestu Kovel.

„Kolikor mi dopuščajo moje telesne moči, prav gotovo!“ se odločno izreče Luna. „S silo 74 sekstilionov kilogramov te ljubim in hrepenim po tebi, ne da bi mogla seveda vrtniti popolno tvojo ljubav do mene, ki je 81krat večja od moje.“

Da pokaže tudi dejansko svoja notranja čutila, stegne Luna željno svoje roke proti zemlji, kakor da jo hoče pritisniti na mrzle grudi in se ogreti ob ljubezni materini. To se ji sicer ni posrečilo — Helios ne pusti svoje dvorne dame Terre niti za korak iz svoje bližine — a gibčni Oceani so občutili silo Luninega koprnjenja in dvignili na onih obalah zemlje, skozi katerih meridian je bila šla malo prej Luna, glave v višavo, tako da so morski valovi poplavalili svet in bili vzrok mnogim nesrečam, dočim so na drugih krajih običale ladje na suhem ali se razbile ob skalovju. Ljudje, ki so vsled tega trpeli, so se jezili nad zemljo, češ, da ni mogoče živeti na njej; ta pa je bila žalostna v zavesti, da tega ni kriva niti sama, niti njena hčerka, ampak čudna usoda, ki obe neprenehoma vabi skupaj in bliža, a ju vendar nikoli ne zbliža. Pri tem je komaj opazila, da je bila hčerka zopet v ščipu in da so stali ona, Luna in solnce skoro v ravni črti, vsled česar sta se združili privlačni sili solnce in lune v mogočno rezultanto, ki dviga morje v višino 10% francoskih čevljev, dočim povzroča Luna sama plimo do 8.63, solnce za-se pa samo 1.93 francoskih čevljev visoko.

Morda bi utegnil pripisavati kdo hibavico nagajivosti Lune; no, potem bi lahko trdil isto o solnčnem mrku. Tedaj se ti vstopi Luna ob času mlaja ravno med solnce in zemljo, njena polna senca pade na materino lice, jako da otmeni solnce za vse ene kraje, ki se nahajajo v polni senci. To porednost ponovi Luna celih 41krat v 18 letih; seveda ji vrne to mati s podobno, a omiljeno kaznijo, da povzroči samo 29krat v istem času mesečni mrk s tem, da stopi ravno ob času ščipa med solnce in hčerko.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču je ozemlje med rekama Anere in Somme pozorišče neprestanih in skrajno hudih bojov, ne da bi prišlo do odločitve, čeprav že traja angleško-francoska ofenziva na tem ozemlju celih pet tednov. Krvavi, so tudi boji za verdunsko predutrdbo Thiaumont, ki je že opetovano menjala svoje gospodarje. V borbi za Verdun, ki že traja 5 mesecev, še vedno ni prišlo do odločitve. Na vojnem posvetovanju v Parizu je bilo sklenjeno, da pošlje Italija na francosko bojišče baje 60.000 mož, Portugalska pa dve diviziji. Četverosporazumovo, časopisje zatrjuje, da se pripravljajo četverosporazumove armade na francoskem bojišču na generalni naval na nemške postojanke.

Francozi zopet zasedli Thiaumont.

Kako srdita je borba za predverdunske postojanke, dokazuje dejstvo, da je važna utrdba Thiaumont zopet prešla v roke Francozom. Po hudem ročnem metežu se je namreč Francozom posrečilo, da so pregnali Nemce iz utrdbe. V nemškem uradnem poročilu pa še o padcu Thiaumonta ni prav nič omenjeno.

Pred Solunom.

Srbi zasedli Florino.

Pariški „Matin“ doznava, da se v grškem generalnem štabu izvrše važne izpremembe. Več generalov odstavi. „Le Journal“ poroča iz Aten: Srbske čete so bile poslani v Florino in so tam zasedle vsa javna poslopja. Srbski poveljnik je izjavil, da je pritožba grških oblasti brezpredmetna. Srbi obljubljajo samo, da bodo prizanašali poslopjem. — List „Vossische Zeitung“ javlja iz Ženeve: Soudeleženec velike pariške vojaške konference dne 27. marca poroča v „Matinu“, da konferenca ni sklenila samo le italijanske in ruske ofenzive ter ofenzive ob Sommi, temveč tudi ofenzivo solunske armade. Velikim dogodkom zadnjih mesecev da bodo sledili še veliko večji. O vseh pa se je sklepalo na pariški konferenci. Kakor poroča „Temps“, se potovanje črnogorskega kralja Nikole v Pariz tiče ukrepov v svrhu zagotovitve krepkejšega sodelovanja Črnogorcev pri bodočih dogodkih na Balkanu.

Rumunija.

Rumunija v zasedi.

„Münchener Neueste Nachrichten“ poročajo iz Berolina: Kakor doznavamo z gotovostjo, je rumunski ministrski predsednik Bratianu rumunskim poslanikom pri osrednjih državah doposlal brzojavko, ki najodločneje pobija vse vesti, da hoče Rumunska stopiti iz svoje nevtralnosti. Obenem je povdarjal Bratianu, da je treba nemške trgovinske kroge pomiriti.

Vse te nagajivosti pa le malo pomenijo v primeri s koristjo in ljubeznijo, ki jo je izkazovala Luna materi zemlji in njenim prebivalcem in jo še izkazuje. Kakor hitro gre ta k počitku, že se prikaže njena hčerka, ki nadomesti materi solnce s prijazno svojo svetlobo. Kdo je ne gleda rad mile Lunice?

Prijazno pozdravlja potnike na samotni stezi njena vztrajajoča luč. Kakor svetilka mu sveti na potu in kaže že od daleč beli stolp in hiše njegove domačije.

Ljubeznivo sveti Luna skozi okno v sobico, v kateri čuje in trpi bolnik. Njena mila luč, ki prodira oblake, mu kliče:

»Potolazite se! Tam gori čuje Oko, ki gleda tudi v temni noči trpljenja ljubeče nate, vidi tvoje tihe vzdihne in more napraviti konec tvojim bolečinam.«

Hudobneža pa straši vzhajajoča Luna in ga opominja na oko pravičnega Sodnika, ki tudi na skrivnem vidi in vsako slabo dejanje kaznuje.

Zato se ne čudim, če so videli že stari pogani v Luni simbol nedolžne Diane; verno katoliško oko pa gleda v njej znamenje najčistejšega izmed vseh bitij; kar jih je kdaj bilo, — Marije.

Luna ima svoj izvor v zemlji, svojo luč pa prejema od solnca; a na drugi strani razsvetljuje zemljo s svetlobo, ki daleč presega svetlobo vseh drugih zvezd skupaj. Poleg solnca ima Luna največji vpliv na zemljo, kateri nadomestuje s svojo milo in čisto svetlobo na najblagodejnejši način začasno odsotnost solnca. Vsled zakona težnosti navezana na zemljo in s to vred na solnce se je vendar dvignila Luna visoko nad zemljo v višjo sfero, da kljub svoji odvisnosti od nje vendarle nekako zavлада nad njo, četudi bistveno drugače nego solnce.

o stališču Rumunske. V komentariju, ki ga je dostavil omenjeni list tej vesti, se pravi: Osrednji državi ste militarno in gospodarsko v tako dobrem položaju, da morete mirno pričakovati nadaljnjega razvoja rumunske politike. Če Rumunska končno spozna, da ji njena lastna korist zapoveduje strogo nevtralnost ali priklonitev k centralnim vlastim, tembolj, drugače ste pa osrednji državi s svojimi zaveznicami Bolgarsko in Turčijo pripravljeni, da nastopite proti Rumunski s primerno močjo.

Kakor poroča „Berliner Zeitung“ iz Sofije, poročajo vse tjakaj iz Rumunske došle vesti, da se sme kriza v rumunski politiki smatrati za premagano. Rumunska baje ne smatra pomoči, ki bi jo mogla pričakovati od Ruske, za zadostno in nima tudi zaradi municijskega vprašanja dovoljnega zagotovila.

Turška bojišča.

Na kavkaškem bojišču so Turki sedaj v ofenzivi. Na desnem krilu se jim je posrečilo, da so dne 7. in 8. avgusta zavzeli mesti Bitlis in Mush. — V Egiptu pa se se morale turške čete pri kraju Katija umakniti pred angleško premočjo.

Turki zasedli Bitlis in Mush.

Iz turškega glavnega stana se poroča: V noči od 7. na 8. avgusta se je turškim četam posrečilo zavzeti važni turški mesti Bitlis in Mush na desnem turškem krilu v Kavkazu. Turške čete prodirajo v smeri proti Erzerumu.

Kljub raznim težkočam se je v pretekli spomladi ruskim armadam posrečilo zavzeti obe turški trdnjavi Erzerum in Trapecunt, odkoder so razširili svoja podvzvetja proti, desnemu turškemu krilu in zavzeli važni turški mesti Bitlis in Mush. Padec mest Bitlis in Mush je velike važnosti za nadaljno prodiranje turških čet, ker je sedaj gorska planota na armenskem Taurusu očiščena od ruskih čet.

Na Irskem.

Na Irskem, zlasti v južnem delu otoka, so vnovič izbruhnili veliki nemiri, pri čemur je prišlo do krvavih spopadov z vojaštvom. Nemire je povzročila vest o usmrčenju Casementa. Angleške vojne ladje so zastražile vso irsko morskobal. Osební promet z Irsko je popolnoma ustavljen.

Politične vesti.

O razmerah na Goriškem so goriški slovenski župani podali enako izjavo, kakor jo je soglasno podala goriška slovenska duhovščina.

Peto nemško vojno posojilo. V prvi polovici meseca septembra t. l. bo razpisano v Nemčiji peto vojno posojilo. Podrobnosti še niso znane. Po poročih

Ni potreba posebno žive domišljije, da si pojasniš analogijo. Spomni se le na Marijo, katere rojstni kraj je tudi naša zemlja, ki se je pa med vsemi drugimi bitji dvignila do najvišje podobnosti s sojim Stvarnikom; Ona prekaša na duhovnem nebu vse zvezde po blesku, ker je sprejela vase največjo polnost milosti in svetlobe, ki je je sploh zmožna kaka stvar; Ona vrši po svoji ločitvi od zemlje največji, najblagodejše vpliv na usodo zemljanov, ki izžareva svojo luč kot odsev božje luči v najbogatejši meri in v najrazličnejših oblikah na zemljo.

Velik je vpliv lune na zemljo. Vsi čudoviti vplivi lune na zemljo, njeno rastlinstvo in živalstvo in človeštvo nam še danes niso znani. Morda povzroča luna ne samo v svetovnih morjih in po Falbovem mnenju v podzemeljskih lavinih jezerih, ampak tudi v »oceanu možganov« in v »jeze ih človeških src« nekako, četudi infinitezimalno plimo in oseko; mogoče, da imajo po luni polarizovani (izpremenjeni) žarki popolnoma drugačne lastnosti nego solnčni trakovi, morebiti delujejo po načinu X-žarkov. Röntgenova iznajdba je zaorila vsem učenjakom na ušesa: »Med nebom in zemljo so še stvari, o katerih se vaši modrosti niti ne sanja!«

Tajiti vpliv lune na zemljo bi se reklo, zaničati vplivanje bratov in sestra, otrok in staršev iste družine. Ni mogoče, da bi tako mogočno in bližnje telo ne vplivalo na življenje na zemlji in če bi nekega lepega dne zmanjkalo na našem nočnem obzorju Lune — realne in simbolične —, tedaj bi opazili z začudenjem, a tudi z največjo grozo in strahom, kaj in koliko se imamo zahvaliti ob njej.

lu dunajskih listov bo razpisano peto avstrijsko vojno posojilo veliko pozneje.

Med severnimi in južnimi Nemci. Kako daleč sga — nenaklonjenost nekaterih krogov bavarskega prebivalstva proti severno nemškim letov čarjem, priča nastopni razglas župana neke bavarske občine: »Poletnim gostom iz nemške države (izvzemi si Bavarje) občina ne bo več izdajala krušnih in mesnih kart. Gostilne niso več opravičene v izdajanje mesnih kart. Deželne marke Elzas-lotaringijske, Badenske, Württemberske, kraljestva Saksonskega, Saksonsko-Koburske in Heške so veljavne tudi nadalje.« Na Bavarskem je namreč oddajanje kruha tako urejeno, da vsakdo, ki se tam mudi nekoliko časa, dobi zvezek krušnih kart, s katerimi more povsod dobiti potrebnega kruha. Deželne znamke nekaterih južnonemških držav in Saksonske so veljavne tudi na Bavarskem. Slično je uravnano tudi kupovanje mesa. Gornja objava pa »nastavno izključuje Pruse od dobivanja kruha in mesa v občini.« »Berliner Tageblatt« pripominja: Nadejati se je, da bavarska vlada hitro napravi konec samovlastnosti tega prusožrca!

Hrvatska imena za kraje v Dalmaciji. »Sarajevski List«, uradno glasilo bosensko-hercegovske vlade prinaša sledečo vest: Kakor je znano, so pokvarili in popačili Benečani imena posameznih krajev, mest in otokov ter jih imenovali tako, kakor jih ni imenovalo tamošnje prebivalstvo nikoli, niti jih ne imenuje. Od Primoštena je postal Capocesto, od Drvenika Zirona, od Pelješca Sabioncello itd., ne da bi vedel po katerih jezičnih ali kakih drugih pravilih. Po skovanem poitalijančevanju krajevnih imen, so imeli v tujini čisto napačne pojme o Dalmaciji. Na južnem Tirolskem je vlada izpremenila že imena posameznih krajev in po istem vzorcu so sedaj pričeli tudi v kraljevini Dalmaciji uvajati pravilna imena, kakor jih izgovarjajo ljudje. Po vladni odredbi se odslej ne smejo nič več uporabljati imena Zara, Sebenico, Stretto, Scardona, Trau, Salona, Clissa itd., ampak le narodna imena Zadar, Šibenik, Tijesno, Skradin, Trogir, Solin, Klis itd. Imena drugih krajev, otokov, polotokov, rek itd. v Dalmaciji se nahajajo podatki v uradnem popisu dalmatinskih krajev. Da se odstranijo nesporazumljenja, se smejo do 30. junija 1917 s hrvatskimi imeni prinašati v oklepajih tudi poitalijančena imena, a pozneje se smejo uporabljati le hrvatska imena.

Zidovska republika Palestina. Kodanjski list „Politiken“ javlja baje iz zanesljivega vira, da je Turčija dala principiarno dovoljenje, da si ustanove židje v Sveti deželi (Palestini) svojo republiko. Pogajanja med židi in Turki je vodil bivši ameriški veleposlanik v Carigradu, Morgentau.

Prodaja Danske Zapadne Indije. Danski zunanji minister je v tajni seji državnega zbora sporočil, da so Zedinjene države Severne Amerike ponudile sporazum glede odstopa danskih zapadno-indijskih otokov in da je bil danski poslanik v Vašingtonu od senata dne 1. avgusta pooblaščen, skleniti tako pogodbo, toda tako, da podado Zedinjene države Sev. Amerike ob enem izjavo, da razširi Danska svoje politične in komercialne pravice od danskih kolonij Grenlandije na vso Grenlandijo in da plačajo Zedinjene države odškodnino 25 milijonov dolarjev v zlatu. Sicer obsega pogodba v bistvu določbe načrta iz leta 1902.

Tedenske novice.

Iz reda oo. dominikancev. Generalom dominikanskega reda je bil izvoljen o. Ludovik Theißling, rodom iz Nizozemske.

Za metropolita rumunske pravoslavne cerkve na Ogrskem je bil izvoljen ogrski državni poslanec prelat Bazilij Mangra, intimen prijatelj grofa Tisze, in zastopnik rumunsko-madžarske vzajemnosti. Spomladi leta 1914 so priredili rumunski radikalni krogi veliko gonjo proti prelatu Mangri, češ, da je madžaron najhujše vrste in izdajalec, ker je svoj čas pripadal nacionalistični rumunski stranki.

Kanonično pravo. Državni tajnik kardinal Gaspari je oddal rokopis za novo izdajo kanoničnega prava tiskarni. Knjiga še morda letos izide.

Iz politične službe. Namestniški koncipist dr. Peter Vaypotič je premeščen iz Gradca v Ljubno na Gornje-Štajerskem.

Podpolkovnik Izidor Hrašovec 17. pešpolka je bil nedavno odlikovan z redom železne krone 3. razreda z vojnim okraskom. Hrašovec se je odpeljal kot zapovednik 1. maršbataljona dne 24. avgusta 1914 iz Ljubljane. Kmalu po njegovem odhodu se je raznesla vest da je storil smrt na bo-

jišču. V uradnem seznamu je bil naveden med mrtvimi častniki. Gotovo je le bilo, da se je nahajal dne 31. avgusta v hudi bitki pri Přemislanyh v Galiciji, da je bil opetovano od krogel zadet in je padel; vrnil se ni več. O njegovi daljni usodi se pozneje ni nič več izvedelo; pred nekaterimi tedni se je pa slučajno našlo njegovo truplo v čisto samotni gomili. Podpolkovnik Hrašovec je služil od leta 1884, bil je 52 let star in je zapustil ženo (rojeno Homan iz Radovljice) in 18-letnega sina. Začel in dovršil je svojo vojaško službovanje v 17. pešpolku, vmes je bil malo časa pri 16. (Belovar) in 78. pešpolku (Osijek). Že iz začetka svoje vojaške službe je uvrščen kadet, moral v Ercegovino in je služil tam na črnogorski meji v Trebinju 4 leta. Pri svojih tovariših in pri moštvu je bil priljubljen; poznali so ga povsod kot resnega in pravičnega predstojnika. Bil je sin pred nekaterimi leti v Gradcu umrlega upokojenega okrajnega sodnika Franca Hrašovca. Še na potu v Galicijo se je Ljubljani brzojavno zahvalil za lepo slovo, ki ga je priredilo mesto njegovemu bataljonu pri odhodu. Čast njemu emu spominu!

Korajžni Lahi. Dne 3. avgusta nam piše Anton Vaupotič, doma iz Litmerka pri Ormožu iz bolnišnice: Na Tirolskem v bojni črti je še tu in tam sneg. Italijani so proti nam priredili napad in sicer en dan dvakrat. Naše strojne puške so jih vsikdar vse dobro pokosile tako, da so Lahi, ki so še živi ostali, pustili vse orožje na mestu in zbežali.

Suša v Istri. Orožnik Alojzij Sever nam piše iz Fasane v Istri: Dragi naš vojni tovariš! Naj Ti malo potožimo našo nevoljo. Od spomladani sem, kar smo tukaj, se nismo pravega dežja dobili. Zato je tudi suša skoro vse uničila razun trsja. Grozdje se še prav mikavno svetli. Največja žalost je, ko gledamo, kako po morju deži, ko je tam menda itak dosti vode, a na suhem bi ga toliko trebali. Vročina je grozna. Polentarju je menda tudi vroče, da nič ne pride v vas. Oh, kak bi ga mi radi ohladili globoko v mlaki, pa spaka rujava, od nikod ne pride. Pozdraviva vse naše tovariše, ljube domače in slovenska dekleta. Alojzij Sever, poddesetnik, Stročja vas pri Ljutomeru in Ludovik Puklavac iz Ormoža.

Ne dajajte denarja vojnim vjetnikom. Množijo se slučajji, ko pobegnejo vojni vjetniki, ki opravljajo poljedelska dela na kmetih, dela v tovarnah in v drugih podjetjih. Temu bi se odpomoglo na ta način, da bi se vojnim vjetnikom ne dajalo denarja v gotovini, marveč bi jim naj nakupili delodajalci tobak in sličnih potrebščin, a odvisni zaslužek bi se jim naj izročil še le takrat, ko se vrnejo iz vjetništva, kajti vojnemu vjetniku, ki je brez denarnih sredstev, bi težko prišlo na misel, da bi pobegnil.

Novi nemški Zeppelin-velikani. V Nemčiji se je posrečilo zgraditi nove Zeppeline velikane, ki presegajo glede velikosti in brzine vse dosedanje zrakoplove. Gonilna sila motorjev teh velikanov je tako ogromna, da se jih bo moglo tudi vporabljati za prevažanje blaga. Tudi poleti teh letal v zelo vihnem vremenu so se izborna obnesli. O podrobnostih te izumitve se iz vojaških ozirnov ne poroča.

Cigani in Slovenci. Neka politična ekspozitura na Štajerskem razpošilja županstvom neki pregledni izkaz, v katerega naj občine zapišejo število beguncev, ki prebivajo v njenem okolišu. Ta izkaz takole razvrščuje avstrijske narode — vpisati je namreč treba begunce po njihovi narodnosti —: 1. Nemci, 2. Poljaki, 3. Rusini, 4. Rumuni, 5. Izraeliti, 6. cigani, 7. Slovenci, 8. Italijani. Za nas, je ta razvrstitev vsekakor vredna zabeležbe. Izkaz je izdan k odloku c. k. namestništva v Gradcu št. 1726/32.

Dunaj. Dobili smo: Zahvaljujemo se Vam najlepše za poslane časopise »Gospodarja« in »Stražo«, ki jih dobivamo od g. Jerneja Fišer. Vam hvaležni Slovenci-ranjenci: Urban Kores, Jožef Anderluh in Jakob Kožuh, vsi od 87. pešpolka.

* * *

Odlikovan slovenski učitelj. Učitelj pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Friderik Zinauer, sedaj v vojaški službi kot oficijal, je bil odlikovan z zlatim zasluznim križcem s krono na traku hrabrostne kolajne.

Junaška smrt časnikarja. Na severnem bojišču je padel junške smrti hrvaški časnikar Zvonimir Butković. Zadnji čas je bil sotrudnik dnevnika »Obzor«.

Zvišanje draginjske doklade državnim uslužbencem. Te dni je izročilo odposlanstvo avstrijskih državnih uslužbencev ministrskemu predsedniku grofu Stürgkhu prošnjo za zvišanje draginjskih doklad. Odposlanstvu se je v ministrstvih zagotovilo, da bo vlada vsled sedanje dragine po možnosti vpoštevati la označene želje ter v najkrajšem času zvišala draginjske doklade za državne uslužbence.

Zasebne poštne pošiljke vojakom na bojišče. Ker se množijo slučajji, da kljub tozadevnim opominom stranke še vedno prilagajo v zasebne poštne pošiljke vojakom na bojišče gorljive predmete, kakor vžigalice, bencin, špirit itd., je trgovinsko ministrstvo določilo, da bodo osebe, ki bi prilagale označene predmete v poštne zavojke vojakom na bojišče, kaznovane z denarno globo 50 K, vrhu tega bi se jim nannanilo kazenskemu sodišču. Torej pozor!

Darovi Dijaški kuhinji v Mariboru: Ga. Alojzija Kirbiš, posestnica v Mariboru, 10 K; dr. Karl Koderman, odvetnik v Mariboru, 10 K; Rudolf Koci-per, župnik, Črešnjice, 10 K; gospa Alojzija Kirbiš, posestnica v Mariboru, 6 K; dr. Anton Medved in Metod Verstovšek 30 K; Alojzij Cilenšek, župnik v Poličanah, 10 K; Amon Leopold, bogoslovec na Pilštanju, nabral na primiciji č. g. Franca Javornika, 50 K; Jernej Černko, učitelj pri Sv. Marjeti na P., 30 K; gospa Marija Gerkman v Nezbišah 4 K; Janez Gerkman v Nezbišah 20 K; M. Štrakl, župnik pri Sv. Petru pri Mariboru, mesto vencev + gg. Hribovškemu in Markošku, 20 K; Jožef Cerjak, župnik v p. Rajhenburg, 10 K. Srčna hvala!

Za zadelan želedec. Na ¼ litra kropa deni 1 pest tavžentrože, pest pelina, pest žajbeljna, pest črne mete in pol pesti pomarančnih olupkov, žlico kumine in žličko janeža. Pusti, da vre celo uro, pretlači in vlij v tekočino ravno toliko dobre slivovke, kolikor je skuhan tekočine. Zdravilo jemlji vsak do polnan po en žganjski kozarček.

Gospodarske novice.

Cene za premog ne bodo zvišali. Zveza nemških premogovnikov je prosila nemško vlado, da se ji dovoli zvišanje cen za premog za zimsko dobo. Vlada pa tej želji ni ugodila ter določila, da ostanejo v Nemčiji še tudi v bodoče v veljavi dosedanje cene za premog. Ta odločitev nemške vlade je bila merodajna tudi za zvezo avstrijskih premogovnikov, ki so istotako nameravali prositi vlado dovoljenja za zvišanje cen za premog.

Rumunski ječmen za avstrijske pivovarne. Rumunska vlada je dovolila, da se sme izvažati iz Rumunije za avstrijske pivovarne 4500 vagonov rumunskega ječmena.

Letošnji pridelek sliv v Srbiji zasežen. Vojaški upravitelj za srbsko ozemlje, ki so ga zasedle naše čete, je odredil, da je letošnji pridelek sliv v Srbiji zasežen ter da je izvoz svežih sliv dovoljen le pod pogojem, če v to dovoli osrednji urad za porazdelitev živil v Belgradu.

Razne novice.

Namestnika poslal v zapor. Pred dunajskim okrajnim sodiščem se je te dni zagovarjal 16letni kočijaž Feliks pl. Fellner zaradi razžaljenja časti. Obsojen je bil na tri dni zapore. Felnerju pa kazni ni ugajala, ker je kot kočijaž zaslužil na dan 14 K. Pregovoril je svojega 15letnega prijatelja Fridla, naj gre on namesto njega v zapor. Ker Fridl ni imel nobene službe, je v to rad privolil, ker je dobil od Felnerja za vsak dan zapore po 10 kron denarja in tudi Felnerjevo listino, da mora nastopiti kazni. Fridl je sicer odslužil Felnerjevo kazni, toda zadeva je prišla na dan in oba sta se morala zagovarjati zaradi goljufije pred sodiščem. Fellner je bil vnovič kaznovan na 48 ur zapore in je moral odslužiti tudi prejšnjo kazni. Tudi Fridl je bil kaznovan zaradi sokrivde goljufije na 24 ur zapore.

Rumunska kraljevska krona ni zelo stara, tudi najmanj luksuriозна. Po nalogu sedanjega kralja Ferdinanda je bila izdelana iz jekla turškega topa, vzete pri Plevni. Potem ko jo je metropolit blagoslovil jo je dal kralj na svojo glavo rekoč: S ponosom sprejemem to krono, vzeto iz topa, katerega je močila kri naših junakov, ter blagoslovljeno od Cerkve, sprejemem jo kot simbol Rumunske. Krono, ki jo nosi kraljica, je iz navadnega zlata brez vsakršnega bisera.

Ali so stari narodi tudi že poznali pivo? Lahko rečemo, da tudi so poznali pivo že stari Egipčani ob času Faraonov, tudi stari Belgi, Kelti, Iberi, Germani so ga poznali. Prve vesti nam poročajo, da so pivo varili v egipčanskem mestu Peluziju, vsled česar je bilo pivo po celem tedaj omikanem svetu znano kot »peluzijska pijača«. Vinorodna Grška je tudi poznala pivo. Enako Italija. Že Aristotel govori o pijanosti, ki jo povzroča pivo, tudi drugi pisatelji poznajo to pijačo. — V Londonu se

je osnovala prva pivovarna l. 1650, v Parizu pa l. 1670.

Kako gre? Po starem! Po dveh letih svojega potovanja se baron Klada vrne domov. Hlapec Jaka gre ponj na kolodvor. »No, Jaka, kako je kaj tu doma?« — »Vse po starem, gospod baron!« mu poroča in leno odvrne Jaka in peljeta se proti domu. Med potjo se pa baron Klada spomni na svojega psa in vpraša: »Kaj pa je z mojim ljubim Kastorjem, Jaka?« — »Crnila je reva«, se na kratko in z lahko vestjo odreže dolgi hlapec. — »Oh, crnil da je moj ljubljani Kastor?« vzdihne baron poln žalosti. »Kako je pa z mojo ženo, ali je zdrava, kaj?« vpraša zopet baron čez nekaj časa. — »Gospa?« reče Jaka zategnjeno, »denar je pobrala in ušla z nekim mladim oficijem; deset mesecev je že od tega!« — »Za božjo voljo, kaj mi poveš, ušla da je žena!« In nato baron molči več časa in premišljuje svojo žalostno usodo. Pa se zmisli in vpraša: »Jaka, povej, kako pa je s pohištvom in z živino, a je vse v redu?« — In Jaka debelo pogleda. »S kako hišo? Saj je vse skupaj pogorelo. Bogle kateri lump je zažgal. Mene in konj ni bilo doma in mi sami smo se rešili, danes morate na krčmo spat!« — In poprej je rekel, da je vse po starem!!!

Ženini in neveste iz vladarskih rodov. Profesor dr. Spiess piše v »Vossische Zeitung«: »Ožji in ožji postaja krog, v katerem bodo po vojni mogočniki mogli izbirati za življenje. Kneginja Katarina Radziwill menj v svoji v Londonu izdani knjigi »The Royal Marriage Market of Europe« (Kraljevske ženitovanjski trg v Evropi), da bo največ žalovanja na Nemskem. Nemci da imajo zelo radi zakonske zveze z Rusijo. Z ozirom na to navaja kneginja Katarina Radziwill jako smešno anekdoto: Govori se o neki nemški kneginji, ki ima kakih šest ali sedem hčera, da je po ultimatumu nemškega cesarja Rusiji prestrašena vskliknila: »Kako je le mogel to storiti?! To je prava blaznost! Zdaj ne bodo naše hčere nikdar več dobile kakih velikih knezov za može.« — In kaj bo usoda nemških princezinj, o katerih pravi pisateljica navedene knjige, da imajo silno pretirane zahteve, a manj kakor skromno doto?« Zaklopoliti se bodo morale »z navadnimi umrljivimi« možmi, a tudi to iz navedenega razloga ne bo ravno lahko. Najboljša upanja imajo baje lahko hčere ruskega carja, ki bodo po vojni lahko napravile sijajne partije in bodo »jako dobre soproge.« Nihče na svetu pa nima tako visokega kurza, kakor ruski prestolonaslednik, »o čegar bodoči sprogi že med narodom mnogo šepetajo.« Ker je edini sin carja, se bo v svrhu zagotovitve dinastije moral zgodaj oženiti. Nemške princezinje nočejo več na Rusko, možnost izbiranja je torej omejena. Na Švedskem in na Danskem imajo razna upanja in mnogo se govori o malih grških princezinjah. »Hrepenenje vseh samskih članov vladarskih rodbin« je vladarica Luksemburga, velika vojvodinja Marija Adelaida, ki je 21 let stara, ima od države velike dohodke in ima več milijonov zasebnega premoženja. A ta velika mlada vojvodinja ima svojo glavo in je že pred vojno odposlala marsikako kosarico. Člani kraljevske rodbine rumunske so zdaj glavne osebnosti glede njih bodočih zakonskih zvez. — Kneginja Radziwill prorokuje, da se bo carjeva najstarejša hči poročila z angleškim prestolonaslednikom, angleška princezinja Mary pa z ruskim velikim knezom Borisom.

Prazna vera. Vraže ginevajo tudi med našim ljudstvom; nekaj jih pa, žal, še životari tuintam. A kaže se pa, da se hočejo vgnezditi v takih krajih, kjer vera peša v razodeti božji nauk. Po velikih mestih se preživlja in sicer izborno prav veliko število takih žensk, ki se pečajo z vražarstvom, vedeževalstvom in drugimi podobnimi sleparijami. Marsikje so se še ohranile številne vražarske čenčarije glede otrok, njih rojstva, telesnega razvoja itd. Naj omenjamo samo nekatere take vraže. Tako pravijo: Če pride otrok opolnoči na svet, bo šla njegova pot nizdol (ne bo kaj prida); ako pride predpoldnem, bode šla njegova pot kvišku (bo srečen). In zopet: Petkov otrok je otrok bolečin; nedeljskemu otroku se pa že smehljaja sreča ob zibelki. Seveda so to same besede in nič drugega. Uprav marsikak otrok, ki je bil rojen na nedeljo, je okušal bridkosti življenja v veliko večji meri, kakor petkovi otroci. Sliši se dalje takole: Kdor otroka prvo leto tehta, meri, mu lase striže, mu s tem krati srečo. Čudno! Potem bi morali biti uprav otroci revnih in preprostih starišev naj srečnejši, ker jih stariši navadno nikdar ne tehtajo, in ne merijo. Neka druga vraža ne obeta otrokom nič dobrega, če jih stariši večkrat drže pred ogledalom, ali če drugi izražajo začudenje nad njihovo lepoto. Nekateri prerokujejo otrokom iz zobkov srečo in nesrečo. Ako se prikažeta prva dva zobka v zgornji čeljusti, tedaj rasteja proti grobu; ako se pojavita najprej odzdolet, potem rasteja proti solncu (kažeta srečo). Vse to so — kakor rečeno — prazne marnje, ki smo jih zapisali v spomin prošlim praznovernim časom.

Solnce spi. Neka gospa je bila s svojo hčerko na griču, odkoder ste gledali solnce zahajati. »Zdaj je solnce že šlo spat«, reče mati in potem gresta domu. Ko pa mimo luže gresta in slišita žabe regljati, reče vsa prestrašena hčerka: »Mati, poslušajte, sedaj solnce že smrči!«

Sin piše očetu: Ljubi oče! Vi ne verjamete, kaka vročina je bila včeraj v našem mestu; taka namreč, da se je vaš goldinar, ki ste mi ga včeraj

poslali, od same vročine spustil, da je danes le še za jedno desetico velik v mojem žepu!

Zivljenje na Zeppelinu. Neki ameriški žurnalista je govoril z nemškim kapitanom Mattheyjem, ki se je že večkrat v Zeppelinovem zrakoplovu peljal na Angleško. Kapitan mu je rekel: V višini 3000 do 5000 čevljev je silno mrzlo, zlasti če pelje zrakoplov hitro. Komaj se je mogoče ganiti. Pred odhodom se dobro najemo, na potu pa pijemo vročo kavo ali vroč čaj. Na Zeppelinih ne pijemo nikakih alkoholnih pijač, ker moramo imeti popolnoma čiste glave in hladne živce. Na Zeppelinih je tako, kakor v soli: piti in pušiti ni dovoljeno.

Mož-beseda. V Ameriki v S. Pavlu umrli železniški kralj James J. Hill, eden najbogatejših Američanov, se je zaljubil, ko je bil še ubog delayee, v natakario Mary Mahegan, ki je stregla v priprosti gostilni Jamesu, kamor je hodil na kosilo. Hill je dekletu obljubil, da jo poroči, kakor hitro si zagotovi primerno stališče, da bo mogel vzdrževati družino. Mary mu je verjela in ni je varal. Bivša natakaria in kuharica je postala žena milijarderjeva. Kasneje si je zgradil Hill v S. Pavlu krasno palačo, iz katere je imel razgled na reko, po kateri je svoj čas kot delayee vozil les v mesto, in na gostilno, v kateri je bil spoznal svojo ženo.

Eden milijon kilogramov prediva zgorelo. V Stockholmu je dne 7. avgusta zgorelo eden milijon kilogramov prediva. Škoda znaša več milijonov kron. Švedska je sedaj brez prediva, ker ga vsled vojne ne more uvažati iz Rusije. Več švedskih predilnic je obrat ustavilo.

Dopisi.

Maribor. Naučni minister je imenoval za okrajnega šolskega nadzornika za mariborske mestne šole ravnatelja na tukajšnji realki, Roberta Bittner.

Maribor. Mestni magistrat prodaja krompir na Rotovškem trgu št. 9 in sicer 1 kg po 18 v.

St. III v Slov. gor. Naše Bralno društvo bode priredilo v nedeljo, dne 20. avgusta, v proslavo cesarjevega rojstnega dne prireditve v korist vojnim namenom.

Sv. Bolfenk pri Središču. Dne 24. julija smo spremili Jero Zabavnik, rojeno Lukman, k zadnjemu počitku. Pokojnica je bila pridna in dobra mati svojih otrok in tudi marsikateremu revežu velika dobrotnica. Bila je mati pokojnega Franca Zabavnik, veleposestnika in večletnega župana v Vodrančah, kakor tudi Martina Zabavnik, lesnega trgovca in vlastelina v Budimščini na Hrvaškem. Doživela je starost 95 let, torej najstarša v naši župniji. Spreveda se je udeležila obilo ljudstva.

Hajdin. Gorelo je v Gereči vasi dne 6. in v Njivercah dne 7. t. m. Vojaki iz Sterntala so prišli gasiti s tremi brizgalnicami. Kljub temu je pogorelo v prvi vasi 8 in v drugi 3 posestnikov. Vzrok požarov je neznan.

Dobrna. V soboto, dne 5. avgusta, je godba 87. pešpolka pri nas dvakrat koncertirala. Ob pol 5. uri pri „Milchmariandl“, ob pol 9. uri v topliškem salonu. Vstopnina je namenjena vojaškim vdovam. Oba koncerta sta bila izvanredno dobro obiskana.

Celje. Anton Korent nam poroča iz Žalca: Nevarno je bil dne 27. julija ranjen na Južnem Tirolskem v trebuh, abiturient celjske gimnazije praporščak pp. 87 Andrej Korent.

Rajhenburg. Nekaj begunskih otrok je bočanih: imajo skrlatico. Radi tega je bila tudi prepovedana velika vojna pobožnost. Bolezen pa že ponehuje.

Zadnja poročila došla v petek dne 11. avgusta.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 10. avgusta.

Uradno se razglša:

Rusko bojišče.

Armadna skupina podmaršala nadvojvode Karola. Na višinah južno od Zablje so avstro-ogrške čete odbile ruski napad, pri čemur je imel sovražnik težke izgube.

Z armado generalnega polkovnika, pl. Kövesa je sovražnik stopil večeraj v ostrejši vojni stik te na prostoru Delatyna.

Severno od Nižniov so Rusi zopet brezuspešno napadali. Bili so povsod — na več mestih v boju iz bližine — vrženi nazaj.

Armadna skupina generala-feldmaršala plem. Hindenburga. Južnozahodno od kraja Zalesce od danes zjutraj novi boji.

Zahodno in severno-zahodno od Lucka je bil sovražnik po težkih porazih dne 8. t. m. mirnejši. Nasprotno je pa severno od železnice Sarny—

Kovel vnovič podil čez Stohod ponoči in podnevu svoje množine čet na napad. Njegove naskovalne kolone so bile večinoma že pred našimi ovirami odbite; bile so povsem težko poražene. Ruske izgube so zopet zelo težke.

Italijansko bojišče.

Primerno položaju, ki je nastal vsled tega, ker je bilo goriško območje izpraznjeno, smo mesto Gorico prepustili in smo nemoteno po sovražniku izvršili potrebno popravo naših postojank, ko je bil nov italijanski napad na Doberdobsko gorsko planoto krvavo odbit. V tem prostoru so vjele naše čete v zadnjih dneh 4100 Italijanov. Pri sovražnem vpadu v goriško območje nam ni bilo več mogoče, spraviti na varno 6 naših topov.

Včeraj so bili naperjeni zelo hudi italijanski napadi na ozemlje pri Plaveh. Po 12urnem artilerijskem ognju je sovražna artilerija napadla štirikrat Podgorico in trikrat višine vzhodno od Plav. Vsi ti napadi so bili vsled trdnega odpora naših čet, med katerimi so se vnovič odlikovali oddelki pešpolkov št. 22 in 52, odbiti.

Na tirolski fronti so bili izjalovljeni opetovani sovražni napadalni poskusi v Dolomatih, in trije napadi na naše postojanke na ozemlju Passubio.

Balkansko bojišče.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Obisk Benetkam.

Poset italijanskih velikih letal na Reko dne 1. avgusta smo vrnili v noči od 9. na 10. t. m. z napadom 21 naših pomorskih letal na Benetke, kjer so z uničujočim učinkom metala bombe na orožarno, na kolodvor, na vojaške naprave in tovarne. Celokupna teža vrženih bomb je znašala 3½ ton. Povzročenih je bilo tucat požarov, od teh sta bila dva velike razsežnosti, pri tovarni za bombaž in v mestu. Požari so se videli 25 milj daleč. Hudo obrambno obstreljevanje baterij je bilo popolnoma brez učinka. Vsa naša letala so se vrnila nepoškodovana.

Mornariško poveljstvo.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 10. avgusta.

Francosko bojišče.

Med rekama Ancres in Somme se z veliko silo nadaljuje artilerijski boj. Napadalne poskuse pri Bazentin-le Petit je naš ogenj izjalovil. Število od 8. avgusta vjetih neranjenih Angležev se je zvišalo na 13 častnikov in 500 mož. Med Maurepasom in reko Sommo je bilo osem hudih francoskih napadov zvečer in ponoči izjalovljenih.

Desno od Moze se ne poroča o nobenih infanterijskih bojih, izvzemši boje z ročnimi granatami.

Nemški državni kancelar na Dunaju.

Državni kancelar pl. Bethmann-Hollweg in državni tajnik pl. Jagov sta danes dospela na Dunaj, da izmenjavata, kakor je to med vodilnimi državniki zveznih držav v navadi, z našim ministrom zunanjih zadev svoje mnenje o aktualnih vprašanjih. — Nemški državni kancelar bo tudi od cesarja sprejet v avdijenci. Državni kancelar in državni tajnik ostane dva dni na Dunaju.

150 ruskih divizij proti Galiciji.

„Baseler Nachrichten“ poročajo iz Petrograda: „Ruski Invalid“ pričinja s preglednim opisovanjem ruske ofenzive proti Galiciji in pri tem omenja, da so Rusi dosedaj poslali na tej fronti v boj že 150 divizij.

Napad na Gorico je bil že dolgo pripravljen.

Angleška poročila pravijo, da je bil italijanski sunek proti Gorici že delj časa pripravljen. Cele tri tedne se je za italijansko fronto pri Gorici nakupičevalo izbranih čet, topov, strojnih pušk in vseh drugih vojnih sredstev. Cadorna je dobil na pomoč iz francoskega cel oddetek za spuščanje dušljivih in smrdlivih plinov. Teh plinov se je dne 7. in 8. av-

gusta pred Gorico toliko uporabilo, da našim ni bilo za vzdržati. Več kilometrov tostran Gorice so čutili te pline.

Tržič in Gorica.

V Italiji prevladuje mnenje, da se je Lahom zvičajno posrečilo zasesti Gorico. Lah so se dne 7. in 8. t. m. navalili z veliko silo na naše južno krilo pri Tržiču, kakor da bi hoteli naše potisniti proti Trstu. A napad na ta del fronte je imel le demonstrativni značaj. Avstrijce se je hotelo s tem prisiliti, da odtegnejo nekaj svojih čet od Gorice proti Tržiču.

Gorica stala Italijane ogromno žrtev.

Borba za Gorico je bila bolj krvava kot vse dosedanje bitke ob Soči. Cadorna je izdal na svoje poveljnice na fronti pred Gorico povelje: „Gorica mora pasti, če treba tudi zadnjega moža žrtvovati!“ Lah niti svojih žrtev niso imeli časa pokopati. Na tisoče mrtvih Lahov še sedaj leži na goriškem območju. Širi se grozen smrad. Novejša italijanska poročila pravijo, da se je v Vidmu, Trevižu, Benetkah in drugih gornjeitalijanskih krajih ustanovilo mnogo novih zasilnih bolnišnic. Število težkoranjenih je naravnost ogromno. Lahkoranjene spravljajo v srednjo Italijo, ker gornjeitalijanske bolnišnice zadostujejo komaj za težko ranjene.

Zavzetje Gorice ni odločilno.

„Rotterdamsche Courant“ piše, da se z izpraznitvijo Gorice avstrijska fronta ob Soči ni oslabil. Zavzetje Gorice za soško bitko nima odločilnega pomena.

Naša bodoča črta vzhodno od Gorice.

Vojaški kritik lista „Secolo“ je mnenja, da se Avstrijci ob spodnjem toku reke Soče odslej ne bodo več mogli držati, ampak se bodo morali vstavljati italijanskim napadom na višinski črti vzhodno od Gorice, kjer so si že gotovo obrambne naprave dobro uredili.

Lahi se veselijo.

Po celi Italiji so se takoj, ko se je raznesla vest, da je Gorica padla, priredile burne slavnosti. V Rimu so skoro vse hiše v zastavah. Po ulicah se vrše noč in dan slavnostni obhodi z zastavami in godbo na čelu. Ljudske množice so kričale po ulicah ter slayile kralja, Cadorno in armado. Velikanske slavnosti se vršijo tudi po drugih italijanskih mestih. Mnogi listi so izšli v slavnostnih oblikah.

KNJIŽEVNE NOVOSTI.

Nova, zelo potrebna knjiga za vojake je ravno kar izšla v Mariboru pod naslovom: Nedeljski evangelji s kratko naobračbo zlasti v korist krščanskim vojakom. Knjžica je izšla na stroške kn. šk. lav. ordinariata. Vojaki nimajo priložnosti vsako nedeljo in praznik slišati sv. evangelja in njegove razlage. V imenovani knjižici pa najdejo za vsako nedeljo in praznik evangelij in kratko, jedrnatost razlago evangeljskih nauk. Knjžica bo torej vsem vojakom dobro došla. Vojaki, sežite po krasni knjižici in prebirajte jo pridno v svoj dušni blagor in tolažbo! Knjiga se dobi edinole v knezoškofijski pisarni v Mariboru, Stolni trg št. 19 in se naj tam naroča. Cena 25 v.

Bogomila. Nove molitvene bukvice za slovenska dekleta. Spisal F. S. Šegula. Nov dekliški molitvenik se ne odlikuje samo po svoji nizki ceni, ampak zlasti tudi po svoji točnosti in porabnosti. „Nov“ se imenuje, ker res porablja vse najnovejše določbe in odloke sv. Stolice zastran odpustkov in pobožnosti. „Zakladnica“ odpustkov od str. 44 do 70 je v podatkih popolnoma zanesljiva. Zraven navadnih molitev ima še Bogomila pobožnosti: a) na čast sv. Duhu, b) na čast Rešnjemu Telesu, c) na čast Srcu Jezusovemu, d) v čast trpljenju Kristusovemu, e) k devici Mariji, f) na smrtni postelji. II. del „Marijanska kongregacija“ obsega začetek in razvoj, pomen, ureditve, zagovor in vodstvo Marijinih družb ter popolni obrednik, ki bo zlasti voditeljem Marijinih družb dobro služil. III. del „Pesmarica“ je tudi zelo obširna. Vmes je vpletenih vse polno nauk in praktičnih nasvetov, tako da lahko rečemo: Vsaka mladenka bo vesela, če to knjigo v roke dobi! Za zdaj se dobi samo v platno vezana v zlati obrezi in stane s poštnino vred komad K 1.50. Dobi se v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

URE

Tučna posrežba

Vedno zaloga ur, dragocenošči, srebrnine in optičnih reči po vsaki ceni.

Tudi na obroko. - Histr. cent. zastoj. - Gramofoni 20-250 K

Niklasta remont-ura K 950
Pristna srebrna ura K 700
Original omega ura K 340
Kuhinjska ura K 150
Budilka niklasta K 50
Porocni prstani K 20
Srebrne verižice K 20

Vedno jamstvo.

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach

upar in ocalar
MARIBOR, Gosposka ul. 26

Kupujem zlato in srebro

2 dijaka

za nižje gimnazijske razrede sprejme na hrano in stanovanje ugledna slovenska obitelj v Mariboru. Več pove uprava lista.

Instruktorja

za gimnazijca 2. razreda se takoj sprejme. Več upravnistvo lista.

Učenec

Močnega učenca sprejme mizarski mojster v Kaiserjevi ulici št. 18. Maribor.

Vina in sadni mošt od 56 l. naprej suhe hruške od 5 kg naprej in novi „Silva“ vrelec namizni in zdravilno kisel vodo razpošilja proti povzetju A. Oset, posta Guštanj, Koroško. Posodo zaračunam za lastno ceno ter jo vzamem nazaj. Sprejem tudi steklenice in sode v polnitev in protiračunu ter se naj pošljejo na železniško postajo Spodnji dravograd. 448

Gospodična večja slov., hrvaškega in nemškega jezika, izprašana učiteljica za meščanske šole, večja trgovske korespondencije in knjigovodstva, išče primerne službe. Dopolni A. P. Lenangasse 20, Maribor. 505

12 polovnjakov

izbornega ljutomeržana iz leta 1915 ima na prodaj Spodnjestajerska ljudska posojilnica v Mariboru. 459
Vzorci se ne pošiljajo.

OBČINSKIM URADOM

se naznanja, da ima tiskarna sv. Cirila v Mariboru zopet na razpolago **Prošnje** in **Potrdila** za klanje telet in mlade živine.

Aloiz Senčar,

trgovec s špecerijskim blagom in z deželnimi pridelki
v Ptuj

sprejme trgovine izučeno blagajničarko, ki je sposobna tudi za knjigovodstvene in korespondenčne posle.

Pisanim ponudbam naj se priložijo spričevala in fotografija; tudi naj se stavijo zahteve gledé plače.

Sida-med, ki je najcenejša in najboljša jed s kruhom.

Ceneno, izborno, okusno hranilo je Sida-med, napravljen iz umetnega medu. Med je bil dosedaj predrag, sedaj je lahko v vsaki hiši vedno v zalogi in se uživa lahko vsaki dan, osobito kot maža za kruh mesto dragega surovega masla s čimer se doseže jako znaten prihranek. Nadomešča mnogo druga draga jedila. En zavojček velja 35 vinarjev. Sida umetni malinji prašek (1 zavojček velja 40 vin.) služi v izdelavo 1½ funta izvrstne malinje marmelade, kakor tudi kot nadomestilo za naravni malinji sok. Sida šumeči limonadni prašek (1 zavojček velja 40 vin.) da tri do štiri kupice izvrstne žeje tešče ozvežuje pijače. Neobhodno potrebno za vojake, izletnike in za domačo rabo. Ena sama poskušnja Vas bo o tem prepričala. Dobiva se pri razpošiljalnici JOSIP BERDAJS, Ljubljana 13, Zeljarska ulica. Pošlja se najmanj po povzetju ali če se pošlje denar naprej za K 2 —
Za trgovce ugodna prilika z popustom.

Gobe. Gobe.

Kupim

vsako množino **lepo posušenih** gob (globanj) po najvišji dnevni ceni. V prvi vrsti kravše ali prave globanje, potem **posušene** turke, brezovke, zemljarike, jelenovke, bodičarice ali rumene ježovke, medvedove tace, laške lesičke, navadne rumene (zolt) lesičke, sivke, pečenice, golobarke, štorovke i. t. d. sploh vse užitne gobe.

Trgovci in nabiralci gob, ki bi se zanimali za nakup oziroma nabiranje gob, naj pišejo na „Eksport gob“ v Konjicah št. 62, Stajersko. — P. S. Pridem na zahtevo v vsak kraj, da podučim nabiralce in trgovce o nabiranju in nakupu raznih vrst. 370

VELIKA UMETNOST

v slučaju nagle smrti obuditi **popolni kes.**

Vsem, ki v Boga verujejo, v duhovno pomoč. 16 malih strani.

Tisk in založba tiskarne sv. Cirila v Mariboru.

Ta drobna knjižica prihaja pač o pravem času! Če kdaj, je potrebno v sedajnih dneh velikega umiranja, da je vsakdo temeljito podučен o slučajih nagle smrti! Najprva in najpotrebnejša molitev za umirajoče je popolni kes. Na sodni dan še le bomo izvedeli, koliko duš se je rešilo z obujenjem popolnega kesa še v zadnjem trenutku. Učenjak Francelem, se je izrazil nekoč: „Ko bi mogel prepotovati kot pridigar dežele, o ničemur bi ne pridigoval tolikokrat, kakor o popolnem kesu.“ Glejte nauk o popolnem kesu Vam podaje ta knjižica. Dragi čitatelji! Sežite pridno po tej knjižici. Naročite si jo za sebe, pa pošljite jo tudi svojim možem in sinovom na bojišče.

Cene: 1 komad 8 h, 15 komadov s poštnino vred 1 K, 100 komadov s poštnino vred 5 K. Manj kakor 15 komadov se po pošti ne pošilja. Denar je treba poslati naprej.

Žvepleno zdravilno kopališče

VARAZDINSKE TOPLICE

(Hrvaško).

Železniška, poštna, telefonična in brojavna postaja. Novi zdraviliški hotel z električno razsvetljavo. Staroslavni radioaktivni žvepleni vrelec +58° Celzija se priporoča pri

protimu, revmatizmu, išijašu, etc.

Pitno zdravljenje pri trdovratnih boleznih v vratu, golčaneu, prsih, jetrih, želodcu in črevesih.

Električna masaža, glinasta, ogljikova, kislina in solčna kopališča.

Celo leto odprto. Divna okolica. Moderna oprema. Vojaska godba. Zdraviliški zdravnik: dr. J. Lechert. 3 M. Pogoji brezplačno.

Suhe gobe vinski kamen, med, vosek, kumno in janež, ter sploh vse deželne pridelke

kupi veletrgovina

Anton Kolenc, Celje,

istotako tudi vsako množino raznovrstnih praznih vreč in sodov.

Gostilna

nasproti glavnemu mariborskemu kolodvoru, enonadstropna, s sobami za tuče, velikim in senčnatim vrtom za goste, velikim dvoriščem, lepimi kletmi, v hiši je pekarija, ki se tudi lahko uporabi za mesnico se iz zdravstvenih ozirov lastnika prav poceni proda. Vpraša se pri lastniku Jožef Kukovič, Tegetthoff-ova ulica št. 53, Maribor.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta št. 5,

priporoča sledeče molitvenike:

B. Bartol: Hoja za Marijo Devico, K 1.60.
B. Bartol: Nevesta Kristusova, zl. obr. K 3.40, rud. obr. K 2.50.
P. S. Bezjak: Marija žalostna mati 1887, K 1.50, zl. obr. K 2.—.
Bleiweis: Hči brezmadežne. Nauki za dekleta. Rud. obr. K 2.50.
Bleiweis: Tolažba dušam v vicah. rud. obr. K 1.20, zl. obreza K 2.—.
Jože Čede: Sveto opravilo 1913, K 1.20, zl. obr. K 1.50, do K 3.60.
Jože Čede: Malo sv. opravilo. Molitve za mladino. Rud. obr. 70 v; zl. obr. K 1.—.
Žigon Karol: Angel varih, zl. obr. 60 vin.
Nebesa, naš dom. Razne vezave od K 1.50 do K 2.70.
Rajski glasovi. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Skrbi za dušo. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Hodec Janez: Kraljica vseh svetnikov in pomočnica kristjanov. Razne vez. od K 1.40 do K 2.50.
Češčena Marija. Razne vez. od K 1.20 do K 2.50.
Kvišku srca, molitvenik za otroke. Razne vezave od K 1.— do K 1.80.
Alfonz Ligvorij-Furlan: Prava nevesta Kristusova. Dve knjigi skupaj vezani K 3.—.
L. Herg: Venec pobožnih molitev in svetih pesmi za očitno in domačo službo božjo bogoljubnih kristjanov. 8. izdaja, rud. obr. K 3.—, zlata obr. K 3.50, K 4.— in K 4.20.
L. Herg: Venec sv. pesmi za domačo službo božjo (za se vezane samo pesmi) K 2.—.
A. Kalan: T. Kempčana: Hodi za Kristusom. K 2.—.
Dr. A. Karlin: Priprava na smrt K 2.20.
Kerčon: Rafael, ali nauki in molitve za odraslo mladino 1895. Rud. obr. K 1.—, zlata obr. K 1.60.

Fr. Kosar: Nebeška hrana I. in II. del, po K 2.20.
Lintelo, Mladini! Pogosto in vsakdanje sv. obhajilo. 30 vin. 20 iztisov ali več po 25 vin.
J. Pagani: Presv. Rešnje Telo. Zlata obreza K 2.20.
Dr. J. Pajek: Sv. Jožef. K 2.—.
J. Pavlič: Gospod, teci mi pomagati! K 2.—.
Podgorc: Sv. Spoved. K 2.—.
Pristov: Vir življenja in svetosti. Zlata obreza K 2.40.
Jožef Rozman: Družbine ali deklške bukvice. Z rudečo obrezo K 3.—, z zlato obrezo K 3.50, K 4.—, in K 4.20.
Rozman: Krščanski vojak. Pouk slovenskim mladencem, ki so vpoklicani v vojaško službo. Broš. 80 vin.
Seigerschmied: Sv. Družina. K 2.—.
A. M. Slomšek: Življenja srečen pot. Nauki, vzgledi in molitve za mladence 1893. K 2.20.
Dr. J. Somrek: Prijatelj otroški ali darilo pobožnim šolarjem. Zlata obreza s sekircami 50 vin., zel. obreza s sekircami 40 vin., brez sekirc 36 vin.
Walser: Večna molitev pred Jezusom v zakramentu ljubezni. Veliki tisk. Rudeča obreza K 3.—, zlata obreza K 3.40.
Dr. J. Walter: Sv. rožni venec. K 2.—.
J. Zupančič: Dušna pomoč za bolnike. Molitve za umirajoče kristjane 1887. K 2.60.
Slava Gospodu (velike črke). K 2.80.
Družbenik Marijin. Molitvenik za Marijine družbe. Rudeča obreza K 1.50, zlata obreza K 2.30, šagrin K 2.80.
Družba vednega češčenja v lavantinski škofiji. Dve molitveni uri pred sv. Rešnjim Telesom. Broš. 20 vin., vez. 30 vin.
Duhovni vrtec ali molitvenik za katoliško mladež s podukom za sv. birmo 1893. 80 vin.
Duhovno veselje, molitvenik za mladino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.

Vrhove S. I.: Migljaji na razpotju življenja. Rudeča obreza 90 vin., zlata obreza K 1.10.
Božja pot na sv. gore. Popoln molitvenik. Zl. obr. 80 vin.
Lepo življenje in srečna smrt. Rudeča obreza K 1.40, zlata obreza K 1.80.
Gospod, usliši moje molitev. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Lepote najčistejšega Srca Marijinega. Komad 8 vin., 100 komadov K 7.—.
Marija, kraljica src. Nauk o pravi pobožnosti do Matere božje. Rudeča obreza K 1.60, zlata obreza K 2.40.
Obljube presv. Srca Jezusovega. Komad 10 vin., 100 komadov K 9.—.
Sveta ura ali kazipot v nebeško domovino. Razne vezave od K 1.40 do K 2.50.
Segula: Na Kalvarijo, obsega 30 križevih potov in razne pobožnosti v čast trpljenju Kristusovemu. Cene K 2.50, K 3.20 in K 3.50. Po pošti 20 vin. več.
Zemljšč: Marijino življenje. Broš. K 1.50, vez. K 2.—.
Tolažba nebeška. Velike črke, zlata obreza K 1.50.
Dušni vodnik v srečno večnost. Velike črke. Rud. obr. K 3.—.
Molite bratje! Velike črke. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.80.
Popolni tovariš za tretji red. Rudeča obreza K 1.80.
Pot v nebese za tretji red. Rudeča obreza K 1.80, zlata K 2.40.
Furlan: Trinajst torkov v čast sv. Antonu Pad. Rudeča obreza K 1.20.
Scheyring: Sv. Anton Padovanski. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 2.40.
Pot k Bogu. Rudeča obreza K 1.20, zlata obreza K 1.60.
Baraga: Dušna paša. Rudeča obreza K 1.40.
Ključ nebeskih vrat. Velike črke. Rudeča obreza 90 vin.
Getzemani in Golgota. Rudeča obreza K 2.60, zlata obr. K 3.60.

Denar se najboljšje pošlje naprej. Za poštnino je treba dodati za vsako knjigo 10 vin.

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašelj, naduha, po influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsak, ki trpi na trajnem kašlju. Lažje je obvarovati se bolezni, nego jo zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašlom bronhijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, kaferim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni ofroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobi v
vseh lekarnah
à K. 4.-

Ugodna prilika!

Zaradi odhoda k vojakom prodam po nizki ceni večjo zalogo odprtega čaja Souchory, Caylon in Kaiser-Melange.

Anton Močnik,
Celje.

Od vojaške oblasti imenovani komisijonar za nakupovanje sena in slame za brežiški, kozjanski in sevniški okraj kupim vsako množino sena in slame.

Anton Birkmajer,
Maribor, Melle šte. 29.

Ivan Ravnikar

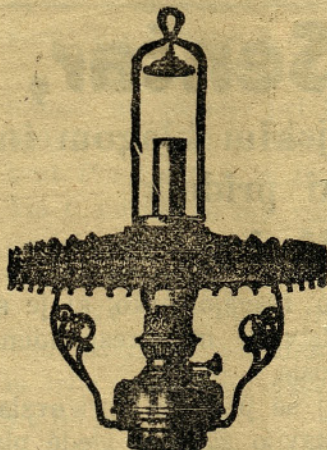
NA DEBELO! trgovina špecerijskega, kolonijalnega blaga barv in zaloga mineralnih voda DROBNO!
CELJE — Graška cesta šte. 21

kupuje po najvišji dnevni ceni vinski kamen, kumno, jarež, pristno strd in vosek.

**KUPUJEM
KOSTANJEV
LES**

v vagonih oddaja za takoj do avgusta dolgot 1—2½ m. Obvezne ponudbe za takoj z navedbo postaje doposlati tvrdki: Vinko Vabič, Žalec, (Štaj.)

Ugodna prilika!

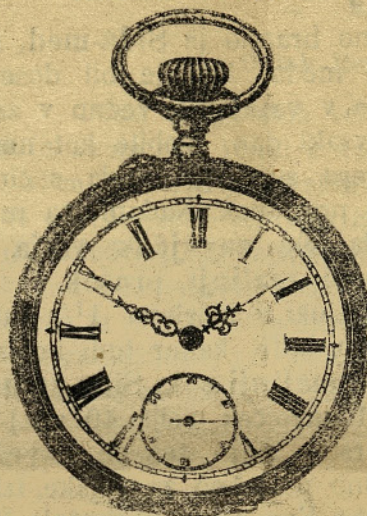

Edina štajerska steklarska narodna trgovina
Na debelo! Na drobno!

FRANC STRUPI ::: CELJE
Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svečilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobice. — Prevzete vse steklarske del pri cerkvah in stavbah.
Najsolidnejša in točna postrežba.

Ure! Ure!
V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamči!
Precizijske ure, Schafhausen, Zenith, Omega, Eterne
Očala: Za kratkovidne nova, izboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor
urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

Priporočam č. duhovščini in slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih sveč. Voščene sveče prodajam kilogram po 5 K, milisveče pa zavojček po 3 K 40 v. Vosek kupujem kilogram po 2 K 40 v.

Duchek Franjo, svečar,
Maribor, Viktringhofova cesta.

Novozidana hiša

z dvema nadstropjema, z velikim vrtom ob vznožju Semeringa se vsled smrti lastnika poceni proda. Hiša je pripravna za zasebno rabo kakor tudi za letovišcarje ki so tukaj pozimi in poletu. Ponudbe pod **H. F. D.** na upravo lista.

Altarno sliko ali eno cerkev brezplačno

(le za povrnitev režijskih stroškov) poslika umetnik in propagator cerkvene umetnosti. Podrobna pojasnila daje uredništvo »Revue pro umeni crkveni« Praga-Vinogradi, Krameriova 10. Česka.

Knjigarna, umetnine in muzikalije.

Goričar & Leskovšek
Celje

trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami na debelo in drobno, priporoča trgovcem in preprodajalcem velikansko izbero dopisnic **XX** po raznih cenah. **XX**
Za gostilničarje: Papirnat servijete vsled novih predpisov nanesenije v Gradcu po zelo nizkih cenah.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru
reg. zad. z neom. zav.

Hranilne vloge

se prejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4½%, proti trimesečni odpovedi po 4½%, Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti se poštno hranilno polovico 9½% v razpogo. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo

1. danom in 2. danom proti pupilarni varnosti po 5½%, na vknjižbo sploh po 5½%, na vknjižbo in poročstvo po 6½% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposajajo na zastavo vrednostnih papirjev. Delave pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica svojo last proti povratni gotovih stroškov. Ta pa nikdar ne presega 7 kren. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, drugače plača se kolko.

Uradne ure

se vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne iz vsake sobote od 2. do 12. ure dopoldne izjemni ponedelke. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar

Pojasnila se dajajo

in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne
Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo.)